

EHIS 2009 – Európske zistovanie o zdraví 2009

*EHIS 2009 – EUROPEAN HEALTH
INTERVIEW SURVEY 2009*

2011

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Číslo : 900-0113/2011

Kód: 023110
Okruh: Sociálna štatistika
Dátum: Jún 2011

EHIS 2009 – Európske zistovanie o zdraví 2009

*EHIS 2009 – EUROPEAN HEALTH
INTERVIEW SURVEY 2009*

Sekcia sociálnych štatistík a demografie
Generálny riaditeľ sekcie: Ľudmila Ivančíková
Odbor sociálnych štatistík
Kontaktná osoba: Alena Gerhardtová
tel.: 02 / 50236 423 e-mail: alena.gerhardtova@statistics.sk

2011

Autor / autori publikácie: Alena Gerhardtová

Cena výtlačku: zadarmo/free of charge

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3

824 67 Bratislava

Fax.: 55561 361

Tel.: 50236 335

www.statistics.sk / Produkty/Publikácie

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely a nie pre vlastnú potrebu, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes and not for own use is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

ISBN 978-80-89358-87-8

	Strana /Page
ÚVOD / INTRODUCTION	1
LEGISLATÍVNY RÁMEC / LEGISLATION	3
DOTAZNÍK / QUESTIONNAIRE	3
METODIKA VÝBERU / SAMPLING METHODOLOGY	5
VÁŽENIE / WEIGHTING	7
ORGANIZÁCIA A PRIEBEH ZISŤOVANIA / ORGANIZATION AND COURSE OF THE SURVEY	7
TABUĽKY A GRAFY:	
Tab.č. 1.1 Celkové zhodnotenie zdravia / <i>Assessment of health in general</i>	9
Tab.č. 1.2 Dlhotrvajúce alebo chronické ochorenie alebo dlhotrvajúci zdravotný problém / <i>Longstanding illness or longstanding health problem</i>	9
Graf č. 1 Celkové zhodnotenie zdravia / <i>Assessment of health in general</i>	10
Tab.č. 1.3 Dlhotrvajúci zdravotný problém a celkové zhodnotenia zdravia / <i>Longstanding health problem and assessment of health in general</i>	11
Tab.č. 1.4 Obmedzenie osôb v bežných činnostiach kvôli zdravotnému problému / <i>Limitation of persons in usual activities because of health problem</i>	11
Tab.č. 1.5 Obmedzenie osôb s dlhotrvajúcim zdravotným problémom v bežných činnostiach kvôli zdravotnému problému / <i>Limitation of persons with longstanding health problem in usual activities because of health problem</i>	12
Graf č. 2 Obmedzenie osôb v bežných činnostiach kvôli zdravotnému problému / <i>Limitation of persons in usual activities because of health problem</i>	12
Tab.č. 1.6 Výskyt vybraných ochorení alebo zdravotných problémov / <i>Prevalence of selected diseases or health problems</i>	13
Tab.č. 1.7 Výskyt vybraných ochorení alebo zdravotných problémov počas posledných 12 mesiacov a diagnostikovaných lekármi / <i>Prevalence of selected diseases or health problems in the past 12 months and diagnosed by a medical doctor</i>	14
Tab.č. 1.8 Úrazy počas posledných 12 mesiacov / <i>Accidents in the past 12 months</i>	15
Tab.č. 1.9 Ochorenie počas posledných 12 mesiacov spôsobené alebo zhoršené v dôsledku terajšieho alebo minulého zamestnania / <i>Disease in the past 12 months caused or made worse by current job or work done in the past</i>	15
Tab.č. 1.10 Absencia v práci kvôli zdravotným problémom počas posledných 12 mesiacov / <i>Absenteeism due to health problems in the past 12 months</i>	15
Tab.č. 1.11 Používanie okuliarov alebo kontaktných šošoviek podľa pohlavia a veku / <i>Wearing of glasses or contact lenses by sex and age</i>	16
Graf č. 3 Populácia používajúca okuliare alebo kontaktné šošovky / <i>Population wearing glasses or contact lenses</i>	16
Tab.č. 1.12 Schopnosť čítať noviny alebo časopisy a vidieť tvár osoby vzdialenej 4 metre (aj s okuliarmi alebo kontaktnými šošovkami) / <i>Ability to see newspaper print and the face of someone 4 metres away (also with glasses and contact lenses)</i>	17
Tab.č. 1.13 Schopnosť čítať noviny alebo časopisy a vidieť tvár osoby vzdialenej 4 metre (aj s okuliarmi alebo kontakt. šošovkami) z hľadiska používania okuliarov alebo kontaktných šošoviek / <i>Ability to see newspaper print and the face of someone 4 metres away (also with glasses and contact lenses) from the view point of wearing of glasses or contact lenses</i>	17
Tab.č. 1.14 Používanie načúvacej pomôcky / <i>Wearing a hearing aid</i>	18
Tab.č. 1.15 Schopnosť počuť (aj s načúvacou pomôckou) / <i>Ability to hear (also with hearing aid)</i>	18
Graf č. 4 Ťažkosti počuť / <i>Difficulties to hear</i>	18
Tab.č. 1.16 Používanie pomôcky alebo pomoci inej osoby pri chôdzi / <i>Using an aid for walking or assistance</i>	19
Tab.č. 1.17 Schopnosť prejsť 500 metrov po rovine bez pomôcky alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to walk 500 metres on a flat terrain without walking aid or assistance</i>	19

Tab.č. 1.18	Schopnosť prejsť 500 a 100 metrov po rovine bez pomôcky alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to walk 500 and 100 metres on a flat terrain without walking aid or assistance</i>	20
Tab.č. 1.19	Schopnosť vyjsť a zísť rad schodov bez pomôcky alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to walk up and down a flight of stairs without any aid or assistance</i>	20
Tab.č. 1.20	Schopnosť chodiť bez pomôcok alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to walk without any aids or assistance</i>	21
Graf č. 5	Ťažkosti chodiť bez pomôcok alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to walk without any aids or assistance</i>	21
Tab.č. 1.21	Schopnosť zohnúť sa a kľaknúť si bez pomôcky alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to bend and kneel down without any aid or assistance</i>	22
Tab.č. 1.22	Schopnosť odniesť v rukách 5 kilovú nákupnú tašku aspoň 10 metrov bez pomôcky alebo pomoci inej osoby / <i>Ability to carry 5 kilos shopping bag for at least 10 metres without any aid or assistance</i>	22
Tab.č. 1.23	Schopnosť uchopiť svojimi prstami malý predmet (napr. pero) bez akýchkoľvek pomôcok / <i>Ability to grasp or handle a small object like a pen without any aids</i>	23
Tab.č. 1.24	Schopnosť hrýzť a žuť tvrdé jedlá, napr. jablko bez pomôcky (napr. bez umelého chrupu) / <i>Ability to bite and chew on hard foods e. g. a firm apple without any aid (for example denture)</i>	23
Tab.č. 1.25	Ťažkosti pri vykonávaní činností každodennej osobnej starostlivosti / <i>Difficulties of doing everyday personal care activities</i>	24
Tab.č. 1.26	Ťažkosti pri vykonávaní činností v domácnosti / <i>Difficulties of doing household activities</i>	24
Tab.č. 1.27	Fyzická bolesť alebo telesné nepohodlie v priebehu posledných 4 týždňov a 7 dní podľa pohlavia / <i>Physical pain or physical discomfort in the past 4 weeks and the past 7 days by sex</i>	25
Tab.č. 1.28	Fyzická bolesť alebo telesné nepohodlie v priebehu posledných 4 týždňov a 7 dní podľa vekových skupín / <i>Physical pain or physical discomfort in the past 4 weeks and the past 7 days by age groups</i>	25
Tab.č. 1.29	Schopnosť zapamätať si dôležité veci / <i>Ability to remember important things</i>	26
Tab.č. 1.30	Pocitovanie obáv, nervozity alebo úzkosti a smútku, skleslosti alebo depresie počas posledných 7 dní / <i>Feeling worried, nervous or anxious and sad, low or depressed in the past 7 days</i>	26
Tab.č. 1.31	Pocity počas posledných 4 týždňov / <i>Feelings in the past 4 weeks</i>	27
Graf č. 6	Pocity počas posledných 4 týždňov / <i>Feelings in the past 4 weeks</i>	27
Tab.č. 2.1	Hospitalizovaní pacienti aspoň 1 noc počas posledných 12 mesiacov / <i>Hospitalised patients at least 1 night in the past 12 months</i>	28
Tab.č. 2.2	Hospitalizovaní pacienti počas posledných 12 mesiacov / <i>Hospitalised patients in the past 12 months</i>	28
Tab.č. 2.3	Nenaplnená potreba hospitalizácie posledných 12 mesiacov / <i>Unmet need of hospitalisation in the past 12 months</i>	28
Tab.č. 2.4	Posledná návšteva, konzultácia u lekárov ambulantnej starostlivosti / <i>Last visit, consultation with physicians of out-patient health care</i>	29
Tab.č. 2.5	Posledná návšteva, konzultácia u lekárov ambulantnej starostlivosti podľa vekových skupín / <i>Last visit, consultation with physicians of out-patient health care by age groups</i>	29
Graf č. 7	Populácia podľa poslednej návštevy, konzultácie u lekárov počas posledných 12 mesiacov / <i>Population by last visit, consultation with physicians in the past 12 months</i>	30
Tab.č. 2.6	Nenaplnená potreba konzultácie s lekárom špecialistom počas posledných 12 mesiacov / <i>Unmet need of consultation with medical specialist in the past 12 months</i>	31
Tab.č. 2.7	Hlavná príčina nenaplnenej potreby konzultácie s lekárom špecialistom počas posledných 12 mesiacov / <i>Main reason of unmet need of consultation with medical specialist in the past 12 months</i>	31
Tab.č. 2.8	Návštevy zdravotníckeho pracoviska a u zdravotníckych pracovníkov počas posledných 12 mesiacov / <i>Visits in health centre and by health workers in the past 12 months</i>	32
Tab.č. 2.9	Návštevy u liečiteľov alternatívnej medicíny počas posledných 12 mesiacov / <i>Visits to alternative medicine practitioner in the past 12 months</i>	32

Tab.č. 2.10	Využívanie vybraných služieb domácej starostlivosti počas posledných 12 mesiacov / <i>Use of selected home care services in the past 12 months</i>	32
Tab.č. 2.11	Užívanie liekov (vrátane výživových doplnkov, antikoncepcie a hormónov) počas posledných 2 týždňov / <i>Use of medicines (including dietary supplements, contraceptives and hormones) in the past 2 weeks</i>	33
Graf č. 8	Populácia užívajúca lieky počas posledných 2 týždňov / <i>Population using medicines in the past 2 weeks</i>	33
Tab.č. 2.12	Užívanie liekov počas posledných 2 týždňov podľa druhu / <i>Use of medicines by type in the past 2 weeks</i>	34
Tab.č. 2.13	Očkovanie proti chrípke / <i>Flu vaccination</i>	35
Tab.č. 2.14	Test na okultné krvácanie / <i>Faecal occult blood test</i>	35
Graf č. 9	Očkovanie proti chrípke / <i>Flu vaccination</i>	36
Tab.č. 2.15	Meranie krvného tlaku, hladiny cholesterolu a cukru v krvi / <i>Measurement of blood pressure, blood cholesterol and sugar level</i>	37
Tab.č. 2.16	Mamografia prsníkov / <i>Mammography of breasts</i>	38
Tab.č. 2.17	Dôvod poslednej mamografie prsníkov / <i>Reason for the last mammography of breasts</i>	38
Graf č. 10	Populácia podľa posledného testu na okultné krvácanie / <i>Population by last faecal occult blood test</i>	39
Graf č. 11	Ženy podľa poslednej mamografie / <i>Women by last mamography</i>	39
Tab.č. 2.18	Cytologické vyšetrenie krčka maternice / <i>Cervical smear test</i>	40
Tab.č. 2.19	Hlavný dôvod posledného cytologického vyšetrenia krčka maternice / <i>Main reason for the last cervical smear test</i>	40
Graf č. 12	Ženy podľa posledného cytologického vyšetrenia krčku maternice / <i>Women by last cervical smear test</i>	40
Tab.č. 2.20	Spokojnosť s poskytovaním služieb vybranými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti / <i>Satisfaction with the services provided by the selected health care providers</i>	41
Graf č. 13	Spokojnosť s poskytovaním služieb / <i>Satisfaction with provided services</i>	41
Tab.č. 3.1	Index telesnej hmotnosti / <i>Body mass index - BMI</i>	42
Graf č. 14	Populácia podľa indexu BMI / <i>Population by BMI index</i>	42
Tab.č. 3.2	Priemerná telesná výška, váha a index telesnej hmotnosti / <i>Average body height, weight and body mass index - BMI</i>	43
Graf č. 15	Priemerná výška a váha podľa pohlavia a vekových skupín / <i>Average height and weight by sex and age groups</i>	43
Tab.č. 3.3	Vykonávanie fyzickej aktivity počas posledných 7 dní / <i>Practice of physical activity in the past 7 days</i>	44
Graf č. 16	Populácia vykonávajúca fyzickú aktivitu / <i>Population practicing of physical activity</i>	44
Graf č. 17	Populácia vykonávajúca intenzívnu a stredne intenzívnu fyzickú aktivitu / <i>Population practicing of vigorous and moderate physical activity</i>	45
Tab.č. 3.4	Konzumácia ovocia a zeleniny / <i>Consumption of fruits and vegetables</i>	46
Tab.č. 3.5	Pitie ovocnej alebo zeleninovej šťavy / <i>Drinking of fruit- or vegetable- juice</i>	47
Graf č. 18	Populácia konzumujúca ovocie, zeleninu a šťavu aspoň raz denne / <i>Population consuming fruits, vegetables and juice at least once a day</i>	48
Tab.č. 3.6	Populácia vystavená vybraným environmentálnym podmienkam počas posledných 12 mesiacov / <i>Population exposed to selected environmental conditions in the past 12 months</i>	49
Graf č. 19	Populácia vystavená vybraným environmentálnych podmienkam / <i>Population exposed to selected environmental conditions</i>	49
Tab.č. 3.7	Populácia vystavená vybraným faktorom na pracovisku (len pracujúci) / <i>Population exposed to selected factors at work place (only working people)</i>	50
Tab.č. 3.8	Blízke osoby v prípade vážneho osobného problému / <i>Close persons in the case of serious personal problem</i>	50
Tab.č. 3.9	Fajčenie v súčasnosti / <i>Current smoking</i>	51
Tab.č. 3.10	Fajčenie každý deň / <i>Daily smoking</i>	51
Graf č. 20	Populácia fajčiaca každý deň / <i>Population smoking daily</i>	52

Tab.č. 3.11	Populácia vystavená tabakovému dymu doma (v miestnostiach) / <i>Population exposed to tobacco smoke indoors at home</i>	53
Tab.č. 3.12	Populácia vystavená tabakovému dymu v uzavretých priestoroch verejne prístupných budov a dopravných prostriedkov / <i>Population exposed to tobacco smoke indoors in public places and means of transport</i>	53
Tab.č. 3.13	Populácia vystavená tabakovému dymu v uzavretých priestoroch na pracovisku (len pracujúci v uzavretých priestoroch) / <i>Population exposed to tobacco smoke indoors at workplace (only indoors working population)</i>	53
Tab.č. 3.14	Konzumácia alkoholu počas posledných 12 mesiacov / <i>Alcohol consumption during the past 12 months</i>	54
Tab.č. 3.15	Hazardná konzumácia alkoholu (6 alebo viac pohárikov na posedenie) počas posledných 12 mesiacov / <i>Hazardous alcohol consumption (6 or more drinks on one occasion - binge drinking) during the past 12 months</i>	54
Graf č. 21	Populácia podľa frekvencie konzumácie alkoholu / <i>Population by frequency of alcohol consumption</i>	55
Tab.č. 3.16	Osoby, ktoré osobne poznajú užívateľa drog / <i>Persons, which know a user of drugs personally</i>	56
Tab.č. 3.17	Užívanie drog počas posledných 12 mesiacov / <i>Use of drugs in the past 12 months</i>	56
METODICKÉ VYSVETLIVKY / METHODICAL NOTES		57

ÚVOD

Európske zisťovanie o zdraví 2009 – EHIS 2009 je prvé výberové zisťovanie o zdraví obyvateľstva, ktoré sa v Slovenskej republike (SR) vykonalo na základe harmonizovanej metodiky vypracovanej Eurostatom. Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) uskutočnil zisťovanie v rámci európskeho projektu štatistiky verejného zdravia.

Cieľom zisťovania EHIS je vytvoriť spoločný rámec na systematickú tvorbu štatistík krajín Európskej únie o zdraví obyvateľov Európskej únie. Toto zisťovanie sa bude vykonávať v krajinách Európskeho spoločenstva každých päť rokov.

Zisťovaním získané štatistické informácie predstavujú významný zdroj údajov a informácií pre medzinárodné porovnávanie SR v rámci Európskej únie a na analýzy zdravotného stavu populácie SR.

Publikácia EHIS 2009 obsahuje základné výsledky zo zisťovania, ktoré sa týkajú zdravotného stavu, zdravotnej starostlivosti a faktorov ovplyvňujúcich zdravie.

INTRODUCTION

European Health Interview Survey 2009 – EHIS 2009 is a first sample survey on population health in the Slovak Republic (SR) that was performed on the basis of harmonised Eurostat methodology. The Statistical Office of the Slovak Republic (SO SR) realised the survey within an European project of public health statistics.

The aim of the EHIS survey is to create a common framework for systematic production of the Community statistics on health of inhabitants in the European Union. This survey will be carried out in the EU countries every five years.

Statistical information obtained from this survey represents an important data source for international comparisons of the SR within the European Union and also for analysis of health status of the population in the SR.

This publication contains basic results from the survey concerning health status, health care and health determinants.

Údaje vo všetkých publikovaných tabuľkách sú triedené podľa pohlavia a veku.

Tabuľky a grafy sú tvorené z údajov prepočítaných na celú populáciu SR, pričom publikujú sa len zaokrúhlené údaje vyjadrené v percentách. V tabuľkách uvedené celkové sumy čiastkových údajov nemusia vždy zodpovedať ich súčtu, nakoľko sú vypočítané z nezaokrúhlených údajov a až následne sa zaokrúhľujú.

V tabuľkách sa okrem číselných údajov nachádzajú štatistické symboly, ktoré vyjadrujú:

- „ - “ jav sa vo výberovom súbore nevyskytuje
- „ . “ údaj nie je k dispozícii
- „ 0,0 “ údaj je známy, ale jeho hodnota po zaokrúhlení je menšia ako 0,1
- „ ( ) “ údaj sa vyznačuje nižšou spoľahlivosťou (odhad je založený na menej ako 30 pozorovaniach vzorky).

Údaje z EHIS 2009 nie sú striktné porovnateľné s údajmi o zdraví z iných zdrojov.

Information in all tables is classified by sex and age.

The tables and graphs are created by data recalculated to represent the whole population of the SR, where just rounded data expressed as a percentage is published. Sum of partial data is not always total in the tables, because they are calculated from data not rounded, they are rounded subsequently.

The following standard symbols are used in the tables besides figures:

- „ - „ the phenomenon does not occur in the sample
- „ . „ the data is not available
- „ 0,0 „ the phenomenon occurs in the sample, but its value is below 0,1 when rounded off in a standard manner
- „ ( ) „ the data is less reliable (an estimate is based on fewer than 30 sample observations)

The data from the EHIS 2009 is not strictly comparable with data on health from other data sources.

LEGISLATÍVNY RÁMEC

Prvé zisťovanie EHIS sa uskutočnilo ako príprava na systematickú produkciu štatistík o zdraví definovaných v prílohe č. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008 zo 16. decembra 2008 o štatistikách Spoločenstva v oblasti verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Ochrana dôverných údajov je zabezpečená zákonom č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Za ochranu dôverných údajov zodpovedá ŠÚ SR.

LEGISLATION FRAMEWORK

The first EHIS survey was realised as a preparation for systematic production of statistics defined in the Annex 1 of the Regulation (EC) No 1338/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on Community statistics on public health and health and safety at work.

Protection of confidential data is ensured by the Act No 540/2001 Coll. on State Statistics as subsequently amended. The SO SR is responsible for protection of confidential data.

DOTAZNÍK

Dotazník EHIS pozostával zo štyroch modulov:

- Európsky modul o zdravotnom stave
Obsahoval 3 všeobecné otázky o zdraví (Minimálny modul o zdraví používaný aj v iných zisťovaniach). Ďalej zahŕňal otázky za nasledovné oblasti: chorobnosť podľa vybraných skupín ochorení, úrazy, poranenia, absencia v práci kvôli zdravotným problémom, fyzické a zmyslové funkčné obmedzenia, činnosti každodennej osobnej starostlivosti, činnosti v domácnosti, bolesť a psychické zdravie.
- Európsky modul o zdravotnej starostlivosti
Obsahoval otázky o hospitalizáciách, návštevách lekárov, zubných lekárov, špecialistov a ostatných zdravotníckych profesionálov, užívaní predpísaných a nepredpísaných liekov, využívaní preventívnej zdravotnej starostlivosti, o spokojnosti s vybranými službami zdravotnej starostlivosti a o výdavkoch z vlastného vrecka na zdravotnú starostlivosť.
- Európsky modul o faktoroch ovplyvňujúcich zdravie
Obsahoval otázky o výške, váhe, fyzickej aktivite, spotrebe ovocia a zeleniny, prostredí, kde respondent žije a pracuje, o fajčení, konzumácii alkoholu a užívaní drog.

- Európsky modul so základnými informáciami o respondentovi a domácnosti, v ktorej žije.
Modul obsahoval otázky za účelom získania demografických a sociálno-ekonomických charakteristík respondentov, napr. o veku, pohlaví, ekonomickej aktivite, pobyte, krajine narodenia, štátnej príslušnosti, rodinnom stave, vzdelaní a pod.

V zisťovaní EHIS 2009 sa použil dotazník EHIS 1-01, ktorého súčasťou boli aj dva osobitné dotazníky na samostatné vyplnenie respondentom o výdavkoch z vlastného vrecka na zdravotnú starostlivosť a o fajčení, alkohole a drogách.

QUESTIONNAIRE

The EHIS questionnaire was composed of four modules:

- European Health Status Module
The module contained three general questions on health (Minimum European Health Module used also in other surveys). Furthermore, it covered questions on following fields: morbidity on selected groups of diseases, accidents, injuries, absence from work due to health problems, physical and sensory functional limitations, daily personal care activities, household care activities, pain, psychological distress and well-being.
- European Health Care Module
The module covered questions on hospitalisation, consultations and visits of doctors, dentists, specialists and other health professionals, as well as related health care services, use of prescribed and non-prescribed medicines, use of preventive health care, satisfaction with selected health care services and on out-of-pocket expenses on health care.
- European Health Determinants Module
The module covered questions on height, weight, physical activity, consumption of fruits and vegetables, environment, where respondent lives and works, and on smoking, drinking alcohol and use of drugs.
- European Background Variables Module.
The module covered questions in order to get demographic and socio-economic characteristics of the respondents, for example: on age, sex, economic status, residence, country of birth, citizenship, marital status, education, etc.

In the EHIS 2009, the questionnaire EHIS 1-01 was used, that contained also two separate questionnaires for self-completion by respondent on out-of-pocket expenses on health care and on smoking, drinking alcohol and use of drugs.

METODIKA VÝBERU

Výber respondentov

Cieľovú populáciu pre zisťovanie EHIS tvorili fyzické osoby, ktoré prevažne obdobie v roku žili na území SR v súkromných domácnostiach a v čase zisťovania mali 15 rokov a viac.

Oporou výberu bol zoznam obcí SR obsahujúci počty osôb podľa veku a pohlavia k 31.12.2008. Pre vytvorenie výberovej siete sa použila metóda proporcionálneho oblastného (stratifikovaného) náhodného výberu. Stratifikačnými premennými pre vytvorenie oblastí boli kraj a veľkostná skupina obce. Použitím týchto stratifikačných premenných sa vytvorilo 48 oblastí (strát), ktoré pokrývali celé územie SR.

Stratifikačná premenná - kraj:

1. Bratislavský
2. Trnavský
3. Trenčiansky
4. Nitriansky
5. Žilinský
6. Banskobystrický
7. Prešovský
8. Košický

Stratifikačná premenná - veľkostná skupina obce:

1. do 1999 obyvateľov
2. od 2000 do 4999 obyvateľov
3. od 5000 do 9999 obyvateľov
4. od 10000 do 19999 obyvateľov
5. od 20000 do 49999 obyvateľov
6. od 50000 do 99999 obyvateľov
7. 100000 a viac obyvateľov.

V každej oblasti sa vo vybraných obciach náhodne vybrali bytové domácnosti. V každej vybranej bytovej domácnosti sa vybrala jedna osoba. Táto osoba bola referenčnou jednotkou zisťovania.

Referenčná jednotka

Referenčnou jednotkou zisťovania bola fyzická osoba v súkromnej domácnosti (žijúca prevažne obdobie v roku na území SR), ktorá mala v čase zisťovania 15 rokov a viac. Táto fyzická osoba (respondent) poskytovala údaje o sebe a vybrané údaje o hospodáriacej domácnosti, do ktorej patrila.

Referenčné obdobie

Otázky zisťovania sa týkali najmä roku 2009. Všeobecne používaným referenčným obdobím v dotazníku EHIS bolo obdobie posledných 12 mesiacov odo dňa rozhovoru (napr. ak bol deň rozhovoru 16.9.2009, posledných 12 mesiacov je obdobie medzi 16.9.2008 a 15.9.2009). Pri niektorých otázkach boli použité aj iné referenčné obdobia, napr. posledné 4 týždne, 2 týždne, 7 dní.

SAMPLING METHODOLOGY

Target population for the EHIS consisted of individuals, who were living majority of time of a year at the place of their usual residence in the SR in private households and at time of data collection (interview) were 15 years old and over.

Sampling frame was the List of municipalities in the SR containing numbers of persons by age and sex as 31st December 2008. For construction of sample, method of proportional stratified random sampling was used. Stratification variables for construction of strata were region and size group of municipalities. On the basis of these stratification variables, 48 strata were created, which covered the whole territory of the SR.

Stratification variable - Region:

1. Bratislavský
2. Trnavský
3. Trenčiansky
4. Nitriansky
5. Žilinský
6. Banskobystrický
7. Prešovský
8. Košický

Stratification variable - Size group of municipality:

1. Up to 1999 inhabitants
2. From 2000 to 4999 inhabitants
3. From 5000 to 9999 inhabitants
4. From 10000 to 19999 inhabitants
5. From 20000 to 49999 inhabitants
6. From 50000 to 99999 inhabitants
7. 100000 inhabitants and more.

In each stratum in selected municipalities, there were randomly selected dwelling households. From each selected dwelling household just one person was randomly selected. This person was reporting unit of the survey.

Reporting unit

Reporting unit of the survey was a person in private household (living majority of time of a year in the SR) and at time of data collection (interview) was 15 years old and over. This person (respondent) provided data and information on himself/herself and selected information on managing household which he/she belonged to.

Reference period

The survey questions related mainly to the year 2009. Reference period generally used in the questionnaire was the period of the past 12 months from the day of interview (e.g. if the day of interview was 16th September 2009, the past 12 months is the time period between the 16th September 2008 and 15th September 2009). Some questions related to another time periods, for instance past 4 weeks, 2 weeks, 7 days.

VÁŽENIE

Vypočítali sa východiskové váhy vybraných fyzických osôb na základe priradenej pravdepodobnosti výberu. Realizovala sa korekcia váh podľa miery návratnosti vyplnených dotazníkov v jednotlivých oblastiach. Takto upravené váhy (východiskové váhy upravené podľa miery návratnosti) vybraných fyzických osôb sa kalibrovali na externé počty osôb v jednotlivých krajoch podľa pohlavia a veku (v 5-ročných vekových skupinách 15-19, 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 40-44, 45-49, 50-54, 55-59, 60-64, 65-69, 70-74, 75-79, 80-84, 85 a viac rokov). Analyzoval sa rozptyl kalibrovaných váh na zistenie extrémnych hodnôt. Na základe výsledkov analýzy sa realizovala korekcia extrémnych hodnôt. Porovnálo sa percentuálne rozloženie domácností v krajoch podľa počtu členov odhadnutých použitím váh spravodajskej jednotky EHIS s príslušným rozložením domácností z externého zdroja. Ak sa vyskytli extrémne rozdiely, urobila sa korekcia váh (využitím tzv. pomocných váh domácností).

WEIGHTING

Primary weights of the selected physical persons were calculated on basis of the assigned probability of sample. A correction of the weights was realised on basis of the response rate of completed questionnaires in individual strata. These corrected weights (i.e. primary weights corrected on basis of response rate) of selected physical persons were calibrated to external numbers of persons in particular regions by sex and age (in 5 years age groups: 15-19; 20-24; 25-29; 30-34; 35-39; 40-44; 45-49; 50-54; 55-59; 60-64; 65-69; 70-74; 75-79; 80-84; 85 and more). Distribution of calibrated weights was analysed for detection of extreme values. On the basis of results from the analysis the correction of extreme values was realised. Proportional distribution of households in regions by number of members estimated with the use of weights of EHIS reporting unit was compared with the respective household distribution from external source. If extreme differences were found, the correction of weights was carried out (with use so called auxiliary household weights).

ORGANIZÁCIA A PRIEBEH ZISŤOVANIA

Zisťovanie realizovali pracoviská ŠÚ SR v krajoch. Každé pracovisko určilo dvoch gestorov zodpovedných za zisťovanie EHIS v kraji. Gestori z pracovísk ŠÚ SR absolvovali dvojdnové školenie zamerané na vysvetlenie cieľa, obsahu, metodiky zisťovania, objasnenie metodiky výberu respondentov, zberu údajov a poskytnutie praktických informácií o organizácii zisťovania.

Zber údajov zabezpečovali pracoviská ŠÚ SR prostredníctvom externých pracovníkov - vyškolených opytovateľov. Boli to najmä osoby, ktoré už pracovali ako opytovatelia a mali skúsenosti s rôznymi štatistickými výberovými zisťovaniami. Školenia pre opytovateľov organizovali pracoviská ŠÚ SR v spolupráci so ŠÚ SR.

Zber údajov prebiehal na celom území SR od 16.9.2009 do 31.10.2009. Spolu 249 opytovateľov navštívilo vybrané osoby vo veku 15 rokov a viac v ich súkromných domácnostiach a uskutočnilo s nimi rozhovor. Na jedného opytovateľa pripadlo v priemere 20 respondentov. Celkovo opytovatelia získali údaje za 4972 osôb vo veku 15 rokov a viac, čo predstavuje celkovú mieru návratnosti 66 %.

Údaje sa zbierali formou osobného rozhovoru metódou PAPI (paper and pencil) a dotazníkom na samostatné vyplnenie respondentom. Opytovateľ zapisoval údaje do papierového dotazníka na základe odpovedí respondenta. Počas rozhovoru opytovateľ požiadal respondenta o vyplnenie dvoch dotazníkov na samostatné vyplnenie. Respondent dotazníky sám vyplnil, vložil ich do obálky, zalepil ju a odovzdal opytovateľovi. Respondent mohol pri vypĺňaní týchto dotazníkov požiadať opytovateľa o pomoc.

ORGANIZATION AND COURSE OF THE SURVEY

The survey was realised by the regional offices of the SO SR. Each regional office nominated two coordinators which were responsible for the EHIS in the region. The regional coordinators participated in the training meeting focused on explanation of the aim, content, methodology of the survey, on clarification of sampling methodology, data collection and on providing of practical information on organisation of the survey.

The regional offices ensured the data collection through external staff – trained interviewers. They were mainly persons which have been hired as an interviewer and have had experiences with different statistical sample surveys. The training meetings for the interviewers were organised by the regional offices in cooperation with the SO SR.

The data collection was running from 16th September 2009 till 31st October 2009 on whole territory of the SR. 249 interviewers visited selected persons 15 years old and over in their private households and performed an interview with them. One interviewer had to perform an interview with 20 respondents on average. In total, the interviewers obtained data from 4972 persons 15 years old and over, what represents total unit response rate 66 %.

The data was collected face to face by PAPI method (paper and pencil interview) and self-administered questionnaire. Interviewer completed the paper questionnaire on the basis of respondent's answers. During the interview, interviewer asked respondent to complete two self-completion forms. Respondent completed the self-completion forms by him/herself and put the completed questionnaires into envelope, sealed it and gave to interviewer. Respondent could ask interviewer for help in completion of the questionnaire.

Tab. 1.1 Celkové zhodnotenie zdravia
Assessment of health in general

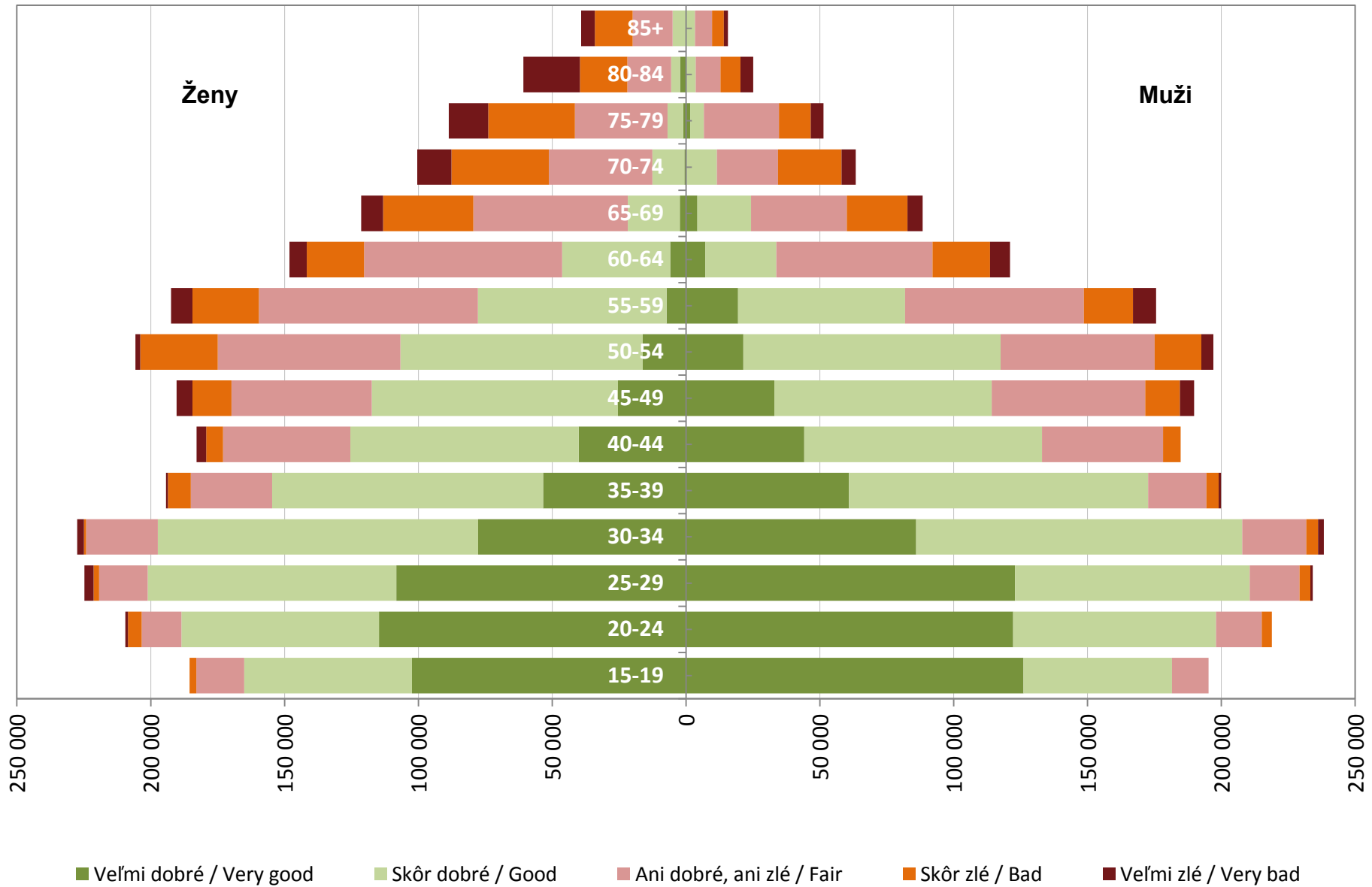
Odpoveď	Celkové zhodnotenie zdravia osôb / Assessment of health in general										Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups							
				15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Veľmi dobré	26,4	29,5	23,5	57,5	42,7	26,1	12,3	6,2	(1,9)	(1,7)	Very good
Skôr dobré	37,8	38,7	36,9	33,1	45,7	50,8	46,0	31,3	16,9	(9,3)	Good
Priemerné	23,6	22,0	25,1	7,8	9,4	19,0	30,1	44,1	41,5	39,0	Fair
Skôr zlé	9,0	7,4	10,5	(1,4)	(1,2)	3,4	9,4	13,5	31,2	31,3	Bad
Veľmi zlé	3,2	2,4	4,0	(0,1)	(1,0)	(0,7)	(2,2)	4,8	8,6	18,6	Very bad
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.2 Dlhotrvalé alebo chronické ochorenie alebo dlhotrvajúci zdravotný problém
Longstanding illness or longstanding health problem

Odpoveď	Osoby s alebo bez dlhotrvajúceho zdravotného problému / Persons with or without longstanding health problem										Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups							
				15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Áno	57,2	52,0	62,1	32,9	38,0	48,0	62,8	82,0	93,6	95,7	Yes
Nie	42,8	48,0	37,9	67,1	62,0	52,0	37,2	18,0	6,4	(4,3)	No
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Graf 1 Celkové zhodnotenie zdravia / Assessment of health in general

Tab. 1.3 Dlhotrvajúci zdravotný problém a celkové zhodnotenie zdravia
Longstanding health problem and assessment of health in general

v % Per cent

Zhodnotenie zdravia	Dlhotrvajúci zdravotný problém / Longstanding health problem						Assessment of health
	Áno / Yes			Nie / No			
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	spolu Total	muži Men	ženy Women	
Veľmi dobré	9,5	10,1	9,0	49,2	50,7	47,4	Very good
Skôr dobré	34,2	36,6	32,4	42,5	41,0	44,3	Good
Priemerné	35,0	34,5	35,3	8,1	8,2	8,1	Fair
Skôr zlé	15,7	14,2	16,8	(0,2)	(0,2)	(0,3)	Bad
Veľmi zlé	5,7	4,6	6,5	-	-	-	Very bad
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.4 Obmedzenie osôb v bežných činnostiach kvôli zdravotnému problému
Limitation of persons in usual activities because of health problem

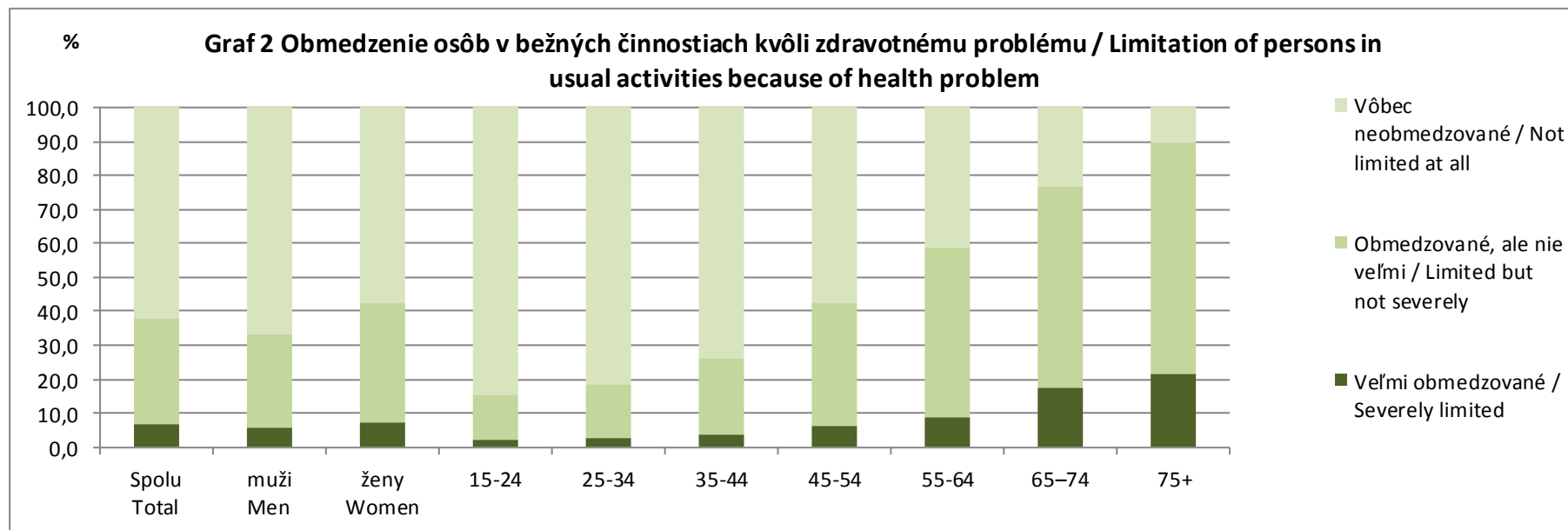
v % Per cent

Odpoveď	Osoby podľa obmedzenia v bežných činnostiach kvôli zdravotnému problému / Persons by limitation in usual activities because of health problem										Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups							
				15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Veľmi obmedzované	6,7	5,8	7,6	(2,4)	2,9	3,6	6,4	8,9	17,7	21,4	Severely limited
Obmedzované, ale nie veľmi	31,4	27,8	34,9	13,3	15,5	22,6	36,1	49,9	59,1	68,3	Limited but not severely
Vôbec neobmedzované	61,8	66,4	57,6	84,3	81,6	73,8	57,6	41,1	23,1	(10,3)	Not limited at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.5 Obmedzenie osôb s dlhotrvajúcim zdravotným problémom v bežných činnostiach kvôli zdravotnému problému
Limitation of persons with longstanding health problem in usual activities because of health problem

v % Per cent

Odpoveď	Osoby s dlhotrvajúcim zdravotným problémom podľa obmedzenia v bežných činnostiach / Persons with longstanding health problem by limitation in usual activities										Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups							
				15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Veľmi obmedzované	10,8	10,1	11,4	(4,5)	(5,3)	(6,5)	9,6	10,7	18,7	22,1	Severely limited
Obmedzované, ale nie veľmi	50,3	47,7	52,3	35,7	32,4	39,4	51,5	58,6	62,2	68,6	Limited but not severely
Vôbec neobmedzované	38,9	42,2	36,3	59,8	62,3	54,1	38,9	30,7	19,1	(9,3)	Not limited at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.6 Výskyt vybraných ochorení alebo zdravotných problémov

Prevalence of selected diseases or health problems

Ochorenie alebo zdravotný problém	Osoby s ochorením v % / Persons with the disease in %	Zo všetkých osôb s ochorením / From all persons with the disease (%)		Disease or health problem
		choroby diagnostikované lekárom /Diseases diagnosed by a medical doctor	výskyt počas posledných 12 mesiacov / Prevalence in the past 12 months	
Astma (vrátane alergickej astmy)	3,1	98,8	87,9	Asthma (allergic asthma included)
Chronická bronchitída (chronický zápal priedušiek), chronická obštrukčná pľúcna choroba, emfyzém (rozduťie pľúc)	5,0	97,1	69,3	Chronic bronchitis, chronic obstructive pulmonary disease, emphysema
Infarkt myokardu (infarkt srdca)	2,6	100,0	51,8	Myocardial infarction
Angína pectoris (srdcová angína, stenokardia)	2,6	98,5	71,4	Coronary heart disease (angina pectoris)
Vysoký krvný tlak (hypertenzia)	25,8	99,3	95,9	High blood pressure (hypertension)
Mozgová príhoda/mŕtvica (krvácanie do mozgu, intrakraniálna/vnútrolebečná trombóza)	1,7	100,0	55,6	Stroke (cerebral haemorrhage, cerebral thrombosis)
Reumatoidná artritída (reumatický zápal kĺbov)	9,0	93,9	93,3	Rheumatoid arthritis (inflam. of the joints)
Osteoartritída/artróza (zápal kostí a kĺbov, degeneratívne ochorenie kĺbov)	10,1	95,3	95,5	Osteoarthritis (arthrosis, joint degeneration)
Porucha dolných častí chrbta alebo iná chronická porucha chrbta	13,1	92,1	87,4	Low back disorder or other chronic back defect
Porucha funkcie krku (krčnej chrbtice/šije) alebo iná chronická porucha krku (krčnej chrbtice/šije)	10,8	89,0	85,6	Neck disorder or other chronic neck defect
Cukrovka	6,3	99,4	97,0	Diabetes
Alergia, napríklad alergická nádcha, očný zápal, alergické kožné prejavy (dermatitída), alergia na jedlo alebo iné (okrem alergickej astmy)	16,6	92,8	85,0	Allergy, such as rhinitis, eye inflammation, dermatitis, foodallergy or other (allergic asthma excluded)
Žalúdočný alebo dvanástnikový vred	5,7	98,3	68,9	Stomach ulcer (gastric or duodenal ulcer)
Cirhóza pečene, porucha činnosti pečene	1,2	95,1	73,7	Cirrhosis of the liver, liver dysfunction
Rakovina (zhubný nádor, vrátane leukémie a lymfómu)	1,5	100,0	63,2	Cancer (malignant tumour, including leukaemia and lymphoma)
Silná bolesť hlavy, napríklad migréna	14,7	50,9	90,4	Severe headache such as migraine
Neschopnosť udržať moč, problémy s ovládaním močového mechúra	3,8	79,1	88,4	Urinary incontinence, problems in controlling the bladder
Chronická úzkosť, strach	2,9	71,0	85,3	Chronic anxiety
Chronická depresia	2,1	86,6	93,9	Chronic depression
Iné psychické (mentálne) zdravotné problémy	1,4	85,1	91,9	Other mental health problems
Trvalé poškodenie alebo porucha spôsobená úrazom	3,2	98,9	77,7	Permanent injury or defect caused by an accident

Tab. 1.7 Výskyt vybraných ochorení alebo zdrav. problémov počas posledných 12 mesiacov a diagnostikovaných lekárom
Prevalence of selected diseases or health problems in the past 12 months and diagnosed by a medical doctor

v %				Per cent
Ochorenie alebo zdravotný problém	Spolu / Total	muži / Men	ženy / Women	Disease or health problem
Astma (vrátane alergickej astmy)	2,7	2,1	3,3	Asthma (allergic asthma included)
Chronická bronchitída (chronický zápal priedušiek), chronická obštrukčná pľúcna choroba, emfyzém (rozduťie pľúc)	3,3	3,0	3,6	Chronic bronchitis, chronic obstructive pulmonary disease, emphysema
Infarkt myokardu (infarkt srdca)	1,4	1,5	(1,2)	Myocardial infarction
Angína pectoris (srdcová angína, stenokardia)	1,9	1,5	2,1	Coronary heart disease (angina pectoris)
Vysoký krvný tlak (hypertenzia)	24,7	21,5	27,6	High blood pressure (hypertension)
Mozgová príhoda/mŕtvica (krvácanie do mozgu, intrakraniálna/vnútrolebečná trombóza)	1,0	(1,0)	(1,0)	Stroke (cerebral haemorrhage, cerebral thrombosis)
Reumatoidná artritída (reumatický zápal kĺbov)	8,0	4,9	10,9	Rheumatoid arthritis (inflam. of the joints)
Osteoartritída/artróza (zápal kostí a kĺbov, degeneratívne ochorenie kĺbov)	9,2	6,1	12,1	Osteoarthritis (arthrosis, joint degeneration)
Porucha dolných častí chrbta alebo iná chronická porucha chrbta	10,6	8,6	12,4	Low back disorder or other chronic back defect
Porucha funkcie krku (krčnej chrbtice/šije) alebo iná chronická porucha krku (krčnej chrbtice/šije)	8,4	4,6	11,9	Neck disorder or other chronic neck defect
Cukrovka	6,1	5,1	6,9	Diabetes
Alergia, napríklad alergická nádcha, očný zápal, alergické kožné prejavy (dermatitída), alergia na jedlo alebo iné (okrem alergickej astmy)	13,3	11,5	15,1	Allergy, such as rhinitis, eye inflammation, dermatitis, foodallergy or other (allergic asthma excluded)
Žalúdočný alebo dvanástnikový vred	3,8	3,5	4,1	Stomach ulcer (gastric or duodenal ulcer)
Cirhóza pečene, porucha činnosti pečene	0,9	(0,9)	(0,8)	Cirrhosis of the liver, liver dysfunction
Rakovina (zhubný nádor, vrátane leukémie a lymfómu)	0,9	(0,7)	1,1	Cancer (malignant tumour, including leukaemia and lymphoma)
Silná bolesť hlavy, napríklad migréna	6,9	3,4	10,2	Severe headache such as migraine
Neschopnosť udržať moč, problémy s ovládaním močového mechúra	2,8	2,0	3,5	Urinary incontinence, problems in controlling the bladder
Chronická úzkosť, strach	1,8	(0,8)	2,8	Chronic anxiety
Chronická depresia	1,7	(1,1)	2,4	Chronic depression
Iné psychické (mentálne) zdravotné problémy	1,2	(1,0)	1,3	Other mental health problems
Trvalé poškodenie alebo porucha spôsobená úrazom	2,5	3,2	1,7	Permanent injury or defect caused by an accident

Tab. 1.8 Úrazy počas posledných 12 mesiacov

Accidents in the past 12 months

v %		Per cent		
Ukazovateľ	Spolu / Total	muži / Men	ženy / Women	Indicator
Cestné dopravné nehody	1,2	1,5	0,9	Road traffic accidents
Osoby s úrazom v škole alebo doma a vo voľnom čase	7,4	7,8	6,9	Persons with school or home and leisure accidents
Úrazy doma a vo voľnom čase	7,2	7,7	6,8	Home and leisure accidents
z toho kvôli tomuto úrazu				of which due to this accident
navštívilo lekára alebo zdravotnú sestru	42,4	40,4	44,6	visited a doctor or nurse
išlo na pohotovosť	24,8	26,2	23,3	went to an emergency department

Tab. 1.9 Ochorenie počas posledných 12 mesiacov spôsobené alebo zhoršené v dôsledku terajšieho alebo minulého zamestnania

Disease in the past 12 months caused or made worse by current job or work done in the past

v %		Per cent		
Osoby pracujúce v súčasnosti alebo v minulosti	Spolu / Total	muži / Men	ženy / Women	Persons working or having worked in the past
Bez ochorenia	83,8	84,8	82,8	Without any disease
S jedným alebo viacerými ochoreniami nespôsobenými alebo zhoršenými zamestnaním	12,1	11,0	13,1	With one or more disease not caused or made worse by job
S jedným alebo viacerými ochoreniami spôsobenými alebo zhoršenými zamestnaním	4,1	4,1	4,1	With one or more disease caused or made worse by job
Spolu	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.10 Absencia v práci kvôli zdravotným problémom počas posledných 12 mesiacov

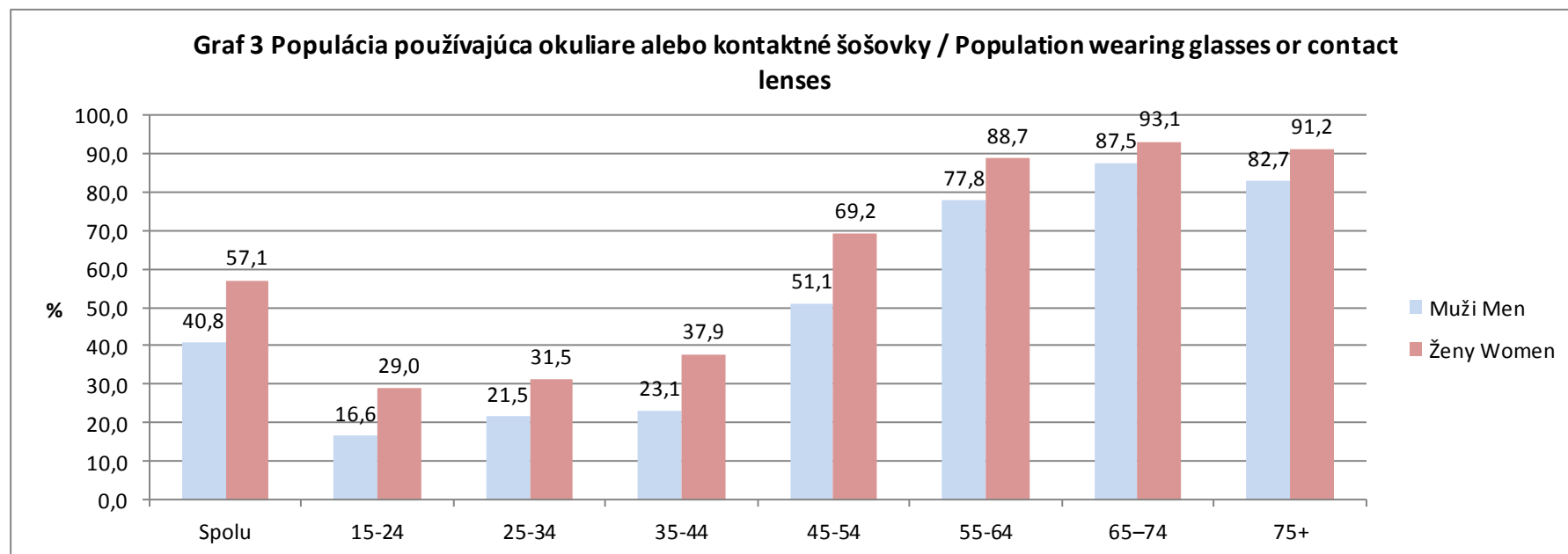
Absenteeism due to health problems in the past 12 months

v %		Per cent					
Osoby pracujúce v súčasnosti	Absencia v práci kvôli zdravotným problémom v % / Absence from work due to health problems in %					Persons currently working	
	Spolu / Total	Vekové skupiny / Age groups					
		15-24	25-34	35-44	45-54		55-64
Muži	24,9	25,8	23,0	24,8	25,9	26,2	Men
Ženy	28,9	32,7	30,4	24,5	27,3	36,6	Women

Tab. 1.11 Používanie okuliarov alebo kontaktných šošoviek podľa pohlavia a veku
Wearing of glasses or contact lenses by sex and age

v % Per cent

Odpoveď	Požívanie okuliarov alebo kontaktných šošoviek / Wearing of glasses or contact lenses																Answer	
	Spolu Total	muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74		75+
Áno	49,3	40,8	16,6	21,5	23,1	51,1	77,8	87,5	82,7	57,1	29,0	31,5	37,9	69,2	88,7	93,1	91,2	Yes
Nie	50,6	59,1	83,4	78,5	76,9	48,4	22,2	(12,5)	(16,4)	42,8	71,0	68,5	62,1	30,6	10,9	(6,9)	(8,8)	No
Nevidiaci	(0,1)	(0,1)	-	-	-	(0,5)	-	-	(0,9)	(0,1)	-	-	-	(0,2)	(0,4)	-	-	Blind
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.12 Schopnosť čítať noviny alebo časopisy a vidieť tvár osoby vzdialenej 4 metre (aj s okuliarmi alebo kontakt. šošovkami)
Ability to see newspaper print and the face of someone 4 metres away (also with glasses or contact lenses)

v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť čítať noviny alebo časopisy / Persons by ability to see newspaper print			Schopnosť vidieť tvár osoby vzdialenej 4 metre / Ability to see the face of someone 4 metres away			Answer
	Spolu / Total	muži / Men	ženy / Women	Spolu / Total	muži / Men	ženy / Women	
Bez ťažkostí	83,7	85,7	81,8	86,6	89,6	83,8	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	13,9	12,1	15,6	11,2	8,9	13,5	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	2,4	2,1	2,6	2,2	1,6	2,7	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.13 Schopnosť čítať noviny alebo časopisy a vidieť tvár osoby vzdialenej 4 metre (aj s okuliarmi alebo kontakt. šošovkami)
z hľadiska používania okuliarov alebo kontaktných šošoviek
*Ability to see newspaper print and the face of someone 4 metres away (also with glasses and contact lenses)
from the viewpoint of wearing of glasses or contact lenses*

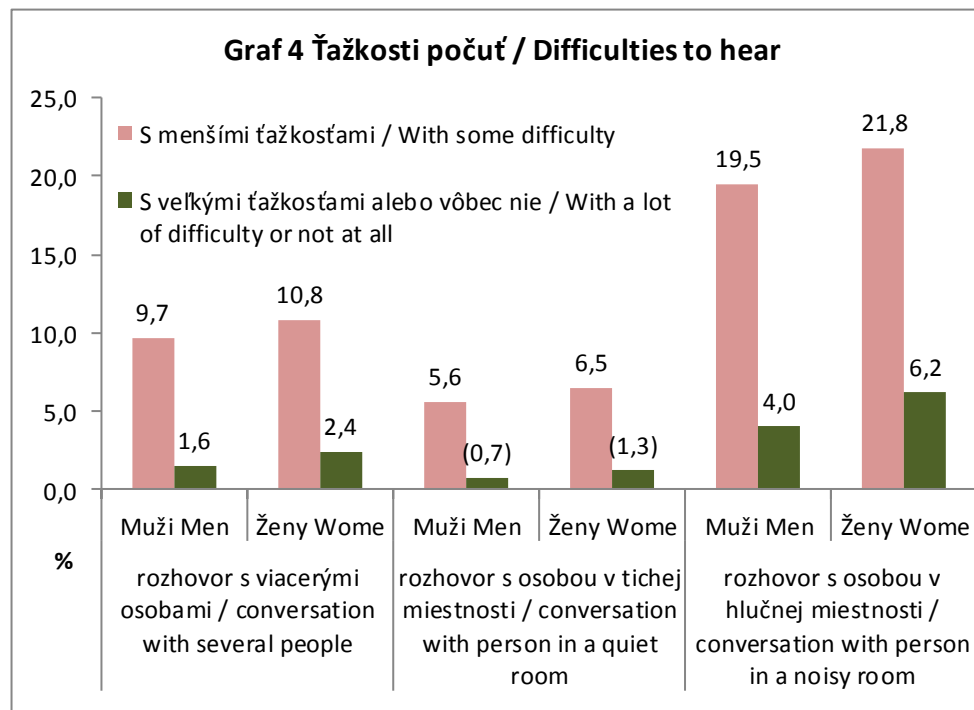
v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť čítať noviny alebo časopisy / Persons by ability to see newspaper print		Schopnosť vidieť tvár osoby vzdialenej 4 metre / Ability to see the face of someone 4 metres away		Answer
	s okuliarmi / with glasses	bez okuliarov / without glasses	s okuliarmi / with glasses	bez okuliarov / without glasses	
Bez ťažkostí	75,3	92,0	77,3	95,8	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	20,5	7,5	19,0	3,7	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	4,1	(0,5)	3,7	(0,5)	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.14 Používanie načúvacej pomôcky
Wearing a hearing aid

Odpoveď	Používanie načúvacej pomôcky / Wearing a hearing aid			Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	
	Áno	2,4	2,5	
Nie	97,6	97,5	97,8	No
Spolu	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.15 Schopnosť počúť (aj s načúvacou pomôckou)
Ability to hear (also with hearing aid)

Odpoveď	Schopnosť počúť, čo / Ability to hear what is said									Answer
	hovorí v rozhovore viaceré osoby / in a conversation with several people			hovorí v rozhovore osoba v hlučnej miestnosti / in a conversation with one other person in a noisy room			hovorí v rozhovore osoba v tichej miestnosti / in a conversation with one other person in a quiet room			
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Spolu Total	muži Men	ženy Women	
Bez ťažkostí	87,7	88,8	86,8	74,2	76,5	72,0	92,9	93,7	92,3	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	10,3	9,7	10,8	20,7	19,5	21,8	6,1	5,6	6,5	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	2,0	1,6	2,4	5,2	4,0	6,2	1,0	(0,7)	(1,3)	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.16 Používanie pomôcky alebo pomoci inej osoby pri chôdzi

Using an aid for walking or assistance

v % Per cent

Odpoveď	Používanie pomôcky alebo pomoci inej osoby pri chôdzi / Using an equipment or an aid for walking											Answer
	Spolu Total	muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups				ženy spolu Women total	Vekové skupiny / Age groups				
			15-54	55-64	65-74	75+		15-54	55-64	65-74	75+	
Áno	6,9	5,1	(1,4)	8,3	18,1	39,2	8,5	1,7	8,4	22,8	50,5	Yes
Nie	93,1	94,9	98,6	91,7	81,9	60,8	91,5	98,3	91,6	77,2	49,5	No
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.17 Schopnosť prejsť 500 metrov po rovine bez pomôcky alebo pomoci inej osoby

Ability to walk 500 metres on a flat terrain without walking aid or assistance

v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť prejsť 500 metrov / Ability to walk 500 metres									Answer
	Spolu Total	muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups			ženy spolu Women total	Vekové skupiny / Age groups			
			15-59	60-74	75+		15-59	60-74	75+	
Bez ťažkostí	89,0	92,0	96,7	73,0	53,4	86,2	96,2	67,1	27,7	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	5,8	4,5	2,1	14,7	22,4	7,0	2,5	19,7	25,1	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	5,2	3,5	(1,2)	12,3	(24,2)	6,8	(1,3)	13,2	47,2	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.18 Schopnosť prejsť 500 a 100 metrov po rovine bez pomôcky alebo pomoci inej osoby

Ability to walk 500 and 100 metres on a flat terrain without walking aid or assistance

v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť prejsť 500 m / Ability to walk 500 m						Schopnosť prejsť 100 m / Ability to walk 100 m						Answer
	Spolu	muži	ženy	Vek. skupiny / Age groups			Spolu	muži	ženy	Vek. skupiny / Age groups			
	Total	Men	Women	15-59	60-74	75+	Total	Men	Women	15-59	60-74	75+	
Bez ťažkostí	89,0	92,0	86,2	96,5	69,6	36,2	91,8	94,3	89,5	97,8	77,8	46,1	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	5,8	4,5	7,0	2,3	17,6	24,2	4,2	3,1	5,3	1,3	12,2	23,2	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	5,2	3,5	6,8	1,2	12,8	39,6	4,0	2,7	5,3	0,9	10,1	30,7	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.19 Schopnosť vyjsť a zísť rad schodov bez pomôcky alebo pomoci inej osoby

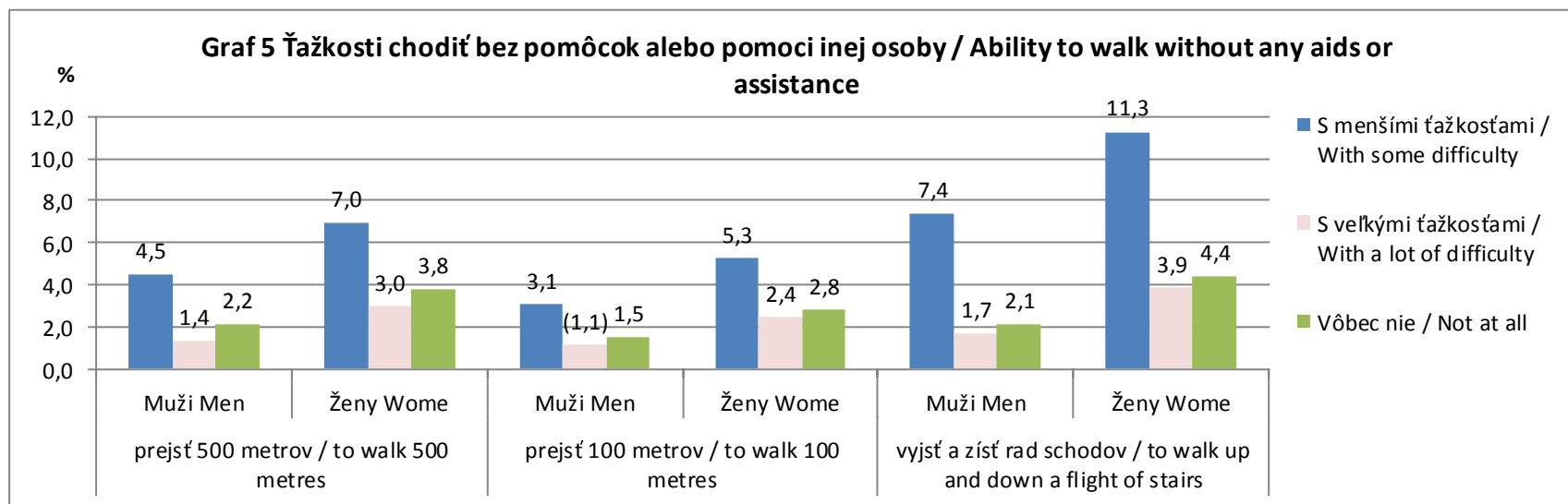
Ability to walk up and down a flight of stairs without any aid or assistance

v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť vyjsť a zísť rad schodov / Ability to walk up and down a flight of stairs									Answer
	Spolu	muži spolu	Vek. skupiny / Age groups			ženy spolu	Vek. skupiny / Age groups			
			15-59	60-74	75+		15-59	60-74	75+	
Bez ťažkostí	84,5	88,8	95,8	59,2	36,5	80,5	92,8	53,2	15,3	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	9,4	7,4	3,1	25,6	37,7	11,3	5,5	29,6	31,6	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	6,1	3,8	(1,0)	15,1	(25,8)	8,3	1,8	17,3	53,2	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.20 Schopnosť chodiť bez pomôcok alebo pomoci inej osoby
Ability to walk without any aids or assistance

Odpoveď	Schopnosť / Ability									Answer
	prejsť 500 metrov / to walk 500 metres			prejsť 100 metrov / to walk 100 metres			vyjsť a zísť rad schodov / to walk up and down a flight of stairs			
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Spolu Total	Pohlavie / Sex		Spolu Total	muži Men	ženy Women	
					muži Men	ženy Women				
Bez ťažkostí	89,0	92,0	86,2	91,8	94,3	89,5	84,5	88,8	80,5	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	5,8	4,5	7,0	4,2	3,1	5,3	9,4	7,4	11,3	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami	2,2	1,4	3,0	1,8	(1,1)	2,4	2,8	1,7	3,9	With a lot of difficulty
Vôbec nie	3,0	2,2	3,8	2,2	1,5	2,8	3,3	2,1	4,4	Not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.21 Schopnosť zohnúť sa a kľaknúť si bez pomôcky alebo pomoci inej osoby

Ability to bend and kneel down without any aid or assistance

v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť zohnúť sa a kľaknúť si / Ability to bend and kneel down						Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups			
				15-59	60-74	75+	
Bez ťažkostí	80,7	85,1	76,6	91,8	45,6	16,9	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	11,8	9,9	13,6	5,9	34,6	35,9	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami	4,8	3,2	6,2	1,6	13,4	25,5	With a lot of difficulty
Vôbec nie	2,7	1,8	3,7	(0,6)	6,4	21,7	Not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.22 Schopnosť odniesť v rukách 5 kilovú nákupnú tašku aspoň 10 metrov bez pomôcky alebo pomoci inej osoby

Ability to carry 5 kilos shopping bag for at least 10 metres without any aid or assistance

v % Per cent

Odpoveď	Schopnosť odniesť 5 kilovú nákupnú tašku aspoň 10 metrov / Ability to carry 5 kilos shopping bag at least 10 metres						Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups			
				15-64	65-74	75+	
Bez ťažkostí	88,0	93,6	82,9	94,8	58,9	31,8	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	6,3	3,5	9,0	3,3	24,2	24,8	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami	2,6	1,2	3,9	0,9	9,2	18,3	With a lot of difficulty
Vôbec nie	3,0	1,7	4,2	1,0	7,6	25,1	Not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.23 Schopnosť uchopiť svojimi prstami malý predmet (napr. pero) bez akýchkoľvek pomôcok
Ability to grasp or handle a small object like a pen without any aids

Odpoveď	Schopnosť uchopiť malý predmet / Ability to grasp a small object			Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	
Bez ťažkostí	95,1	96,5	93,8	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	3,8	2,4	5,1	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	1,1	(1,2)	(1,1)	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.24 Schopnosť hrýzť a žuť tvrdé jedlá, napr. jablko bez pomôcky (napr. bez umelého chrupu)
Ability to bite and chew on hard foods e. g. a firm apple without any aid (for example denture)

Odpoveď	Schopnosť hrýzť a žuť tvrdé jedlá / Ability to bite and chew on hard foods						Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups			
				15-59	60-74	75+	
Bez ťažkostí	82,2	85,6	79,1	93,8	43,5	19,9	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	8,7	7,8	9,6	4,2	27,7	24,4	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami	4,1	3,3	4,9	1,2	12,9	21,0	With a lot of difficulty
Vôbec nie	5,0	3,4	6,5	0,8	15,8	34,7	Not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.25 Ťažkosti pri vykonávaní činností každodennej osobnej starostlivosti

Difficulties of doing everyday personal care activities

v %							Per cent
Odpoveď	Samostatne sa najesť, napíť / Feeding yourself	Ľahnúť si, vstať z postele, sadnúť si, vstať zo stoličky / Getting in and out of a bed or chair	Obliecť sa, vyzliecť sa, obuť sa, vyzuť sa / Dressing and undressing	Použiť toaletu / Using toilets	Kúpať sa alebo sprchovať sa / Bathing or showering	Answer	
Žiadne ťažkosti	98,3	92,7	93,6	97,1	93,4	No difficulty	
Menšie ťažkosti	1,3	5,8	4,9	2,1	4,2	Some difficulty	
Veľké ťažkosti alebo nedokáže to sám / sama urobiť	(0,4)	1,5	1,5	0,8	2,5	A lot of difficulty or he/she can't achieve it by him/herself	
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total	

Tab. 1.26 Ťažkosti pri vykonávaní činností v domácnosti

Difficulties of doing household activities

v %								Per cent
Odpoveď	Príprava jedla / Preparing meals	Telefonovanie / Using the telephone	Nakupovanie / Shopping	Užívanie (aplikácia) liekov / Managing medication	Ľahšie domáce práce / Light housework	Ťažšie domáce práce / Occasional heavy housework	Starostlivosť o financie a bežné administratívne úlohy / Taking care of finances and everyday administrative tasks	Answer
Žiadne ťažkosti	93,1	97,5	92,6	97,9	94,3	84,9	94,3	No difficulty
Menšie ťažkosti	4,1	1,5	3,9	1,3	3,7	7,4	3,5	Some difficulty
Veľké ťažkosti alebo nedokáže to sám / sama urobiť	2,8	1,0	3,5	0,8	2,1	7,7	2,2	A lot of difficulty or he/she can't achieve it by him/herself
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.27 Fyzická bolesť alebo telesné nepohodlie v priebehu posledných 4 týždňov a 7 dní podľa pohlavia
Physical pain or physical discomfort in the past 4 weeks and the past 7 days by sex

Odpoveď	Fyzická bolesť v priebehu posledných / Physical pain in the past						Answer
	4 týždňov / 4 weeks			7 dní / 7 days			
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Spolu Total	muži Men	ženy Women	
Žiadna	45,0	51,2	39,2	58,0	63,9	52,6	None
Menšia	34,6	32,9	36,2	25,6	23,5	27,6	Mild
Stredná	14,3	10,9	17,5	11,8	9,1	14,3	Moderate
Veľká	5,6	4,6	6,6	4,2	3,2	5,0	Severe
Extrémna	(0,5)	(0,4)	(0,6)	(0,4)	(0,3)	(0,5)	Extreme
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.28 Fyzická bolesť alebo telesné nepohodlie v priebehu posledných 4 týždňov a 7 dní podľa vekových skupín
Physical pain or physical discomfort in the past 4 weeks and the past 7 days by age groups

Odpoveď	Fyzická bolesť v priebehu posledných / Physical pain in the past											Answer	
	4 týždňov / 4 weeks						7 dní / 7 days						
	Spolu Total	Vekové skupiny / Age groups					Spolu Total	Vekové skupiny / Age groups					
		15-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-44	45-54	55-64	65-74		75+
Žiadna	45,0	59,6	39,5	27,4	17,2	7,5	58,0	73,5	54,1	40,1	26,2	15,2	None
Menšia	34,6	31,1	39,4	43,3	36,9	29,4	25,6	20,0	29,1	36,7	34,0	29,5	Mild
Stredná	14,3	7,4	14,9	19,9	32,6	36,8	11,8	5,3	11,8	17,3	29,0	34,3	Moderate
Veľká alebo extrémna	6,1	2,0	6,2	9,4	13,3	26,3	4,5	1,2	5,0	6,0	10,8	21,0	Severe or extreme
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.29 Schopnosť zapamätať si dôležité veci
Ability to remember important things

Odpoveď	Schopnosť zapamätať si dôležité veci / Ability to remember important things						Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups			
				15-59	60-74	75+	
Bez ťažkostí	82,8	84,2	81,5	90,3	61,9	32,9	With no difficulty
S menšími ťažkosťami	14,7	14,2	15,2	9,0	32,7	48,6	With some difficulty
S veľkými ťažkosťami alebo vôbec nie	2,5	1,6	3,2	(0,7)	5,4	18,5	With a lot of difficulty or not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 1.30 Pociťovanie obáv, nervozity alebo úzkosti a smútku, skleslosti alebo depresie počas posledných 7 dní
Feeling worried, nervous or anxious and sad, low or depressed in the past 7 days

Odpoveď	Obavy, nervozita alebo úzkosť / Feeling worried, nervous or anxious						Smútok, skleslosť alebo depresia / Feeling sad, low or depressed						Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups			Spolu Total	muži Men	ženy Women	Vekové skupiny / Age groups			
				15-44	45-64	65+				15-44	45-64	65+	
Žiadne	53,3	58,9	48,1	59,7	50,0	35,9	68,5	74,3	63,1	75,7	64,5	49,7	Not at all
Mierne	33,9	31,0	36,6	31,5	35,7	39,2	23,2	20,0	26,2	19,4	26,0	31,7	Slight
Stredné	10,1	8,0	12,0	7,4	11,0	18,5	6,5	4,4	8,5	3,9	7,4	14,5	Moderate
Veľké alebo extrémne	2,7	2,1	3,3	1,4	3,3	6,5	1,8	1,4	2,2	(1,0)	2,1	4,1	A lot or extreme
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

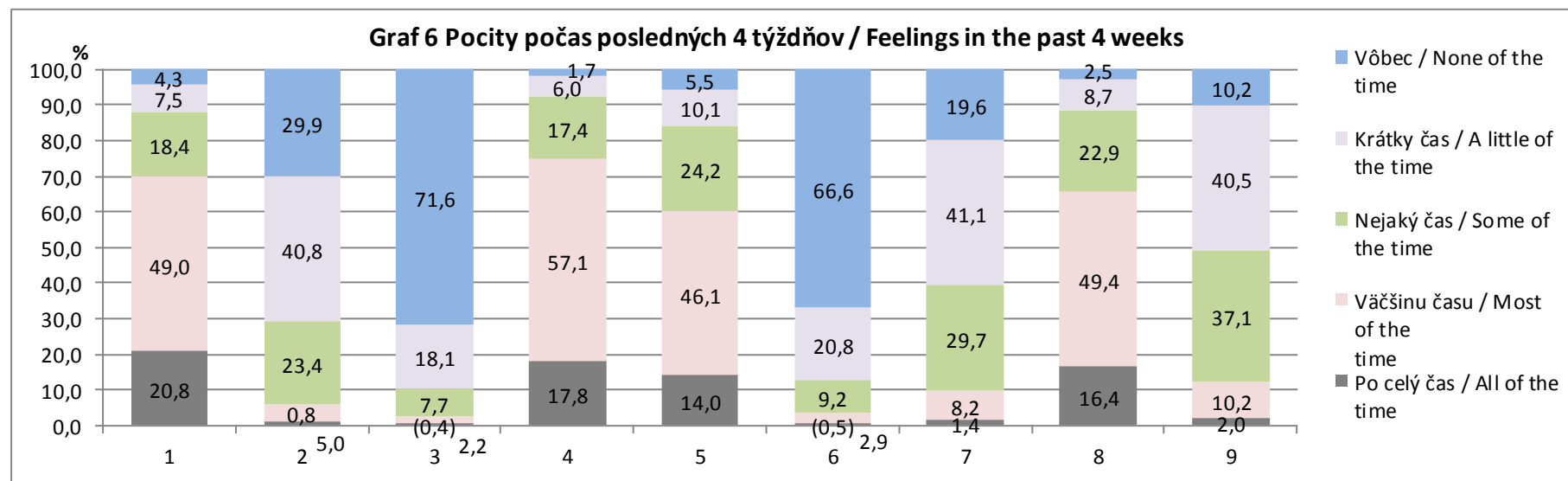
Tab. 1.31 Pocity počas posledných 4 týždňov

Feelings in the past 4 weeks

v %

Per cent

Ako dlho počas posledných 4 týždňov	Po celý čas / All of the time	Väčšinu času / Most of the time	Nejaký čas / Some of the time	Krátky čas / A little of the time	Vôbec / None of the time	How much of the time, in the past 4 weeks
1. ste sa cítili plný/á života?	20,8	49,0	18,4	7,5	4,3	Did you feel full of life?
2. ste sa cítili veľmi nervózný/a?	0,8	5,0	23,4	40,8	29,9	Have you been very nervous?
3. ste sa cítili "na dne", nič vás nemohlo rozveseliť?	(0,4)	2,2	7,7	18,1	71,6	Have you felt so down in the dumps that nothing could cheer you up?
4. ste sa cítili pokojný/á a	17,8	57,1	17,4	6,0	1,7	Have you felt calm and peaceful?
5. ste mali veľa energie?	14,0	46,1	24,2	10,1	5,5	Did you have a lot of energy?
6. ste sa cítili zdrvený/á a deprimovaný/á?	(0,5)	2,9	9,2	20,8	66,6	Have you felt downhearted and depressed?
7. ste sa cítili vyčerpaný/á?	1,4	8,2	29,7	41,1	19,6	Did you feel worn out?
8. ste boli šťastný/á?	16,4	49,4	22,9	8,7	2,5	Have you been happy?
9. ste sa cítili unavený/á?	2,0	10,2	37,1	40,5	10,2	Did you feel tired?

Tab. 2.1 Hospitalizovaní pacienti aspoň 1 noc počas posledných 12 mesiacov

Hospitalised patients at least 1 night in the past 12 months

v %

Per cent

Hospitalizovaní pacienti aspoň 1 noc počas posledných 12 mesiacov	Spolu Total	Vekové skupiny / Age groups					Hospitalised patients at least 1 night in the past 12 months
		15-29	30-44	45-59	60-74	75+	
Spolu	10,8	5,7	6,8	10,7	21,4	27,6	Total
Muži	9,5	(3,5)	4,9	10,9	25,4	(27,4)	Men
Ženy	12,0	7,9	8,7	10,5	18,5	27,6	Women

Tab. 2.2 Hospitalizovaní pacienti počas posledných 12 mesiacov

Hospitalised patients in the past 12 months

Ukazovateľ	Spolu Total	Muži Men	Ženy Women	Indicator
Hospitalizovaní aspoň 1 noc v %	10,8	9,5	12,0	Hospitalised at least 1 night in %
Priemerný počet pobytov	1,5	1,4	1,5	Average number of stays
Priemerný počet nocí	11,6	11,5	11,8	Average number of nights
Jednodňovo hospitalizovaní v %	2,2	2,0	2,4	Hospitalised as a day patient in %
Priemerný počet jednodňových hospitalizácií	2,1	1,5	2,5	Average number of one day hospitalisations

Tab. 2.3 Nenaplnená potreba hospitalizácie posledných 12 mesiacov

Unmet need of hospitalisation in the past 12 months

v %

Per cent

Výskyt situácie, keď respondent potreboval byť hospitalizovaný, ale nebol	Spolu Total	Muži Men	Ženy Women	Occurrence of situation, when respondent needed to be hospitalised, but did not
Áno, aspoň jedna taká situácia	2,0	1,9	2,1	Yes, at least one occasion
Nie, žiadna	98,0	98,1	97,9	No, no occasion
Spolu	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 2.4 Posledná návšteva, konzultácia u lekárov ambulantnej starostlivosti

Last visit, consultation with physicians of out-patient health care

v % Per cent

Odpoveď	Návšteva zubného lekára, ortodontistu alebo zubného hygienika / Visit a dentist, orthodontist or dental hygienist			Konzultácia s praktickým lekárom / Consultation with general practitioner			Konzultácia s lekárom špecialistom / Consultation with medical or surgical specialist			Answer
	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Spolu Total	muži Men	ženy Women	Spolu Total	muži Men	ženy Women	
Pred menej než 12 mesiacmi	69,0	66,2	71,6	76,4	73,1	79,5	54,3	44,7	63,1	Less than 12 months ago
Pred viac ako 12 mesiacmi	30,8	33,5	28,3	22,6	25,5	20,0	36,0	42,4	30,2	12 months ago or longer
Nikdy	(0,2)	(0,4)	(0,1)	0,9	1,4	(0,5)	9,7	12,9	6,7	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

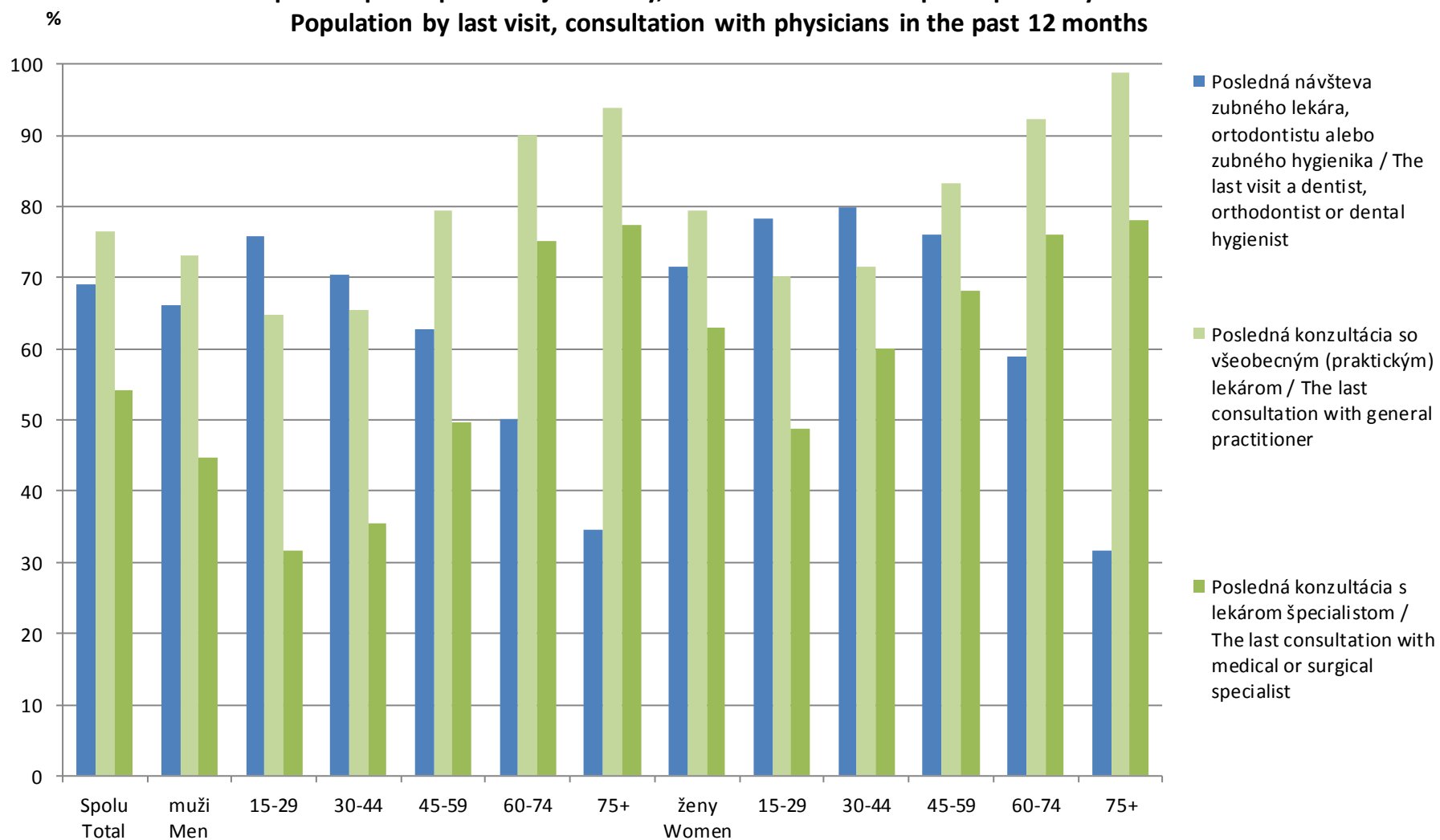
Tab. 2.5 Posledná návšteva, konzultácia u lekárov ambulantnej starostlivosti podľa vekových skupín

Last visit, consultation with physicians of out-patient health care by age groups

v % Per cent

Ukazovateľ / Indicators	Spolu Total	muži Men	Vekové skupiny / Age groups					ženy Women	Vekové skupiny / Age groups				
			15-29	30-44	45-59	60-74	75+		15-29	30-44	45-59	60-74	75+
Posledná návšteva zubného lekára, ortodontistu alebo zubného hygienika / The last visit a dentist, orthodontist or dental hygienist	69,0	66,2	75,9	70,4	62,7	50,1	(34,5)	71,6	78,4	80,0	76,0	59,0	31,6
do 12 mesiacov within 12 months													
do 4 týždňov within 4 weeks	24,3	22,0	24,3	23,4	20,9	17,7	(13,8)	26,4	26,0	32,5	28,2	20,6	(13,6)
Posledná konzultácia so všeobecným (praktickým) lekárom / The last consultation with general practitioner	76,4	73,1	64,8	65,5	79,5	90,1	93,8	79,5	70,3	71,5	83,2	92,3	98,8
do 12 mesiacov within 12 months													
do 4 týždňov within 4 weeks	38,1	32,9	22,1	22,7	36,3	63,0	61,8	42,9	28,2	30,1	47,2	65,3	74,7
Posledná konzultácia s lekárom špecialistom / The last consultation with medical or surgical specialist	54,3	44,7	31,6	35,5	49,8	75,2	77,4	63,1	48,8	60,0	68,2	76,0	78,2
do 12 mesiacov within 12 months													
do 4 týždňov within 4 weeks	27,8	23,1	17,0	13,4	24,3	46,5	53,6	32,0	22,6	24,9	35,9	44,8	48,9

Graf 7 Populácia podľa poslednej návštevy, konzultácie u lekárov počas posledných 12 mesiacov
Population by last visit, consultation with physicians in the past 12 months

Tab. 2.6 Nenaplnená potreba konzultácie s lekárom špecialistom počas posledných 12 mesiacov*Unmet need of consultation with medical specialist in the past 12 months*

v % Per cent

Výskyt situácie, keď respondent potreboval konzultáciu s lekárom špecialistom, ale nestalo sa tak	Spolu Total	Muži Men	Ženy Women	Occurrence of the situation, when respondent needed to consult a specialist, but did not
Áno, aspoň jedna taká situácia	9,7	7,9	11,4	Yes, at least one occasion
Nie, žiadna	90,3	92,1	88,6	No, no occasion
Spolu	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 2.7 Hlavná príčina nenaplnenej potreby konzultácie s lekárom špecialistom počas posledných 12 mesiacov*Main reason of unmet need of consultation with medical specialist in the past 12 months*

v % Per cent

Hlavná príčina	Osoby s nenaplnenou potrebou			The main reason
	Spolu Total	Muži Men	Ženy Women	
Chcel počkať, či sa problém nezlepší sám	40,2	46,0	36,5	Wanted to wait and see if problem got better on its own
Nemohol sa uvoľniť zo zamestnania, kvôli starostlivosti o deti alebo iným dôvodom	25,5	20,2	28,9	Could not take time because of work, care for children or for others
Ostatné príčiny	34,3	33,8	34,6	Other reasons
Spolu	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 2.8 Návštevy zdravotníckeho pracoviska a u zdravotníckych pracovníkov počas posledných 12 mesiacov

Visits in health centre and by health workers in the past 12 months

v %				Per cent
Zdravotnícke pracovisko alebo pracovník	Spolu / Total	Muži / Men	Ženy / Women	Health centre or health worker
Laboratórne alebo rádiologické zdravotnícke pracovisko	55,7	49,3	61,5	Medical laboratory, radiology centre
Fyzioterapeut / kinezioterapeut	6,2	4,5	7,7	Physiotherapist / kinesiologist
Zdravotná sestra, pôrodná asistentka (okrem prípadov hospitalizácie, domácej starostlivosti, laboratórneho alebo rádiologického pracoviska)	4,6	3,0	6,1	Nurse, midwife (excluding when being hospitalised, for home care services or in a medical laboratory or radiology centre)
Dietetik	2,8	1,9	3,6	Dietician
Chiropraktik, masér	8,6	7,0	10,0	Chiropractor, manual therapist
Psychológ alebo psychoterapeut	2,7	2,4	3,0	Psychologist or psychotherapist
Iný zdravotnícky pracovník	9,6	7,5	11,5	Other paramedics

Tab. 2.9 Návštevy u liečiteľov alternatívnej medicíny počas posledných 12 mesiacov

Visits to alternative medicine practitioner in the past 12 months

v %				Per cent
Liečiteľ alternatívnej medicíny	Spolu / Total	Muži / Men	Ženy / Women	Alternative medicine practitioner
Homeopat	1,6	(0,7)	2,4	Homeopath
Akupunkturista	0,9	(0,9)	(1,0)	Acupuncturist
Fytoterapeut / bylinkár	2,2	1,4	2,9	Phytotherapist / herbalist
Iný liečiteľ alternatívnej medicíny	1,3	(0,7)	1,8	Other alternative medicine practitioner

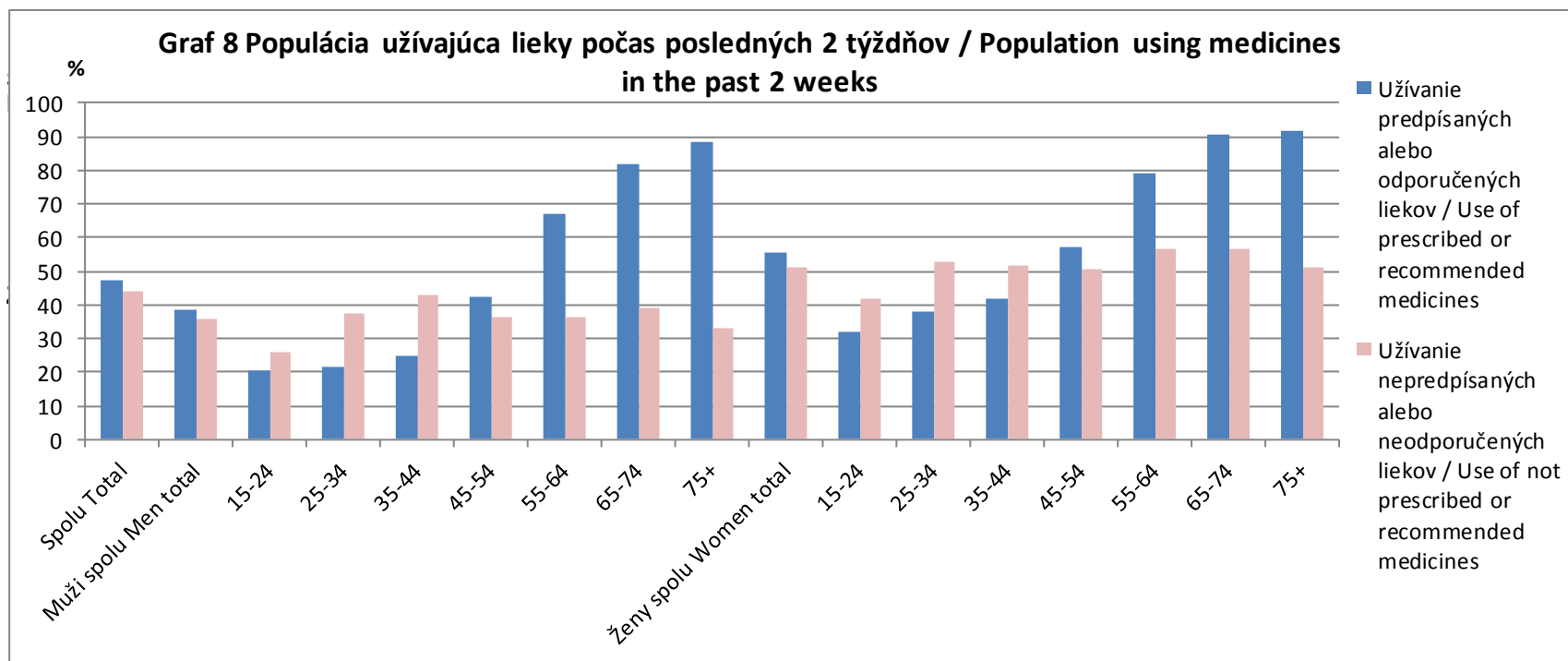
Tab. 2.10 Využívanie vybraných služieb domácej starostlivosti počas posledných 12 mesiacov

Use of selected home care services in the past 12 months

v %				Per cent
Služby domácej starostlivosti	Spolu / Total	Muži / Men	Ženy / Women	Home care services
Služby domácej starostlivosti poskytované zdravotnou sestrou alebo pôrodnou asistentkou	(0,4)	(0,3)	(0,6)	Home care services provided by a nurse or midwife
Pomoc pri domácich prácach alebo pomoc starším	1,8	(1,1)	2,4	Home help for the housework or for elderly people
Donáška stravy domov	1,5	(1,3)	1,7	"Meals on wheels"
Prepravná služba	1,3	(0,8)	1,9	Transport service
Iné služby domácej starostlivosti	1,0	(0,8)	(1,1)	Other home care services

Tab. 2.11 Užívanie liekov (vrátane výživových doplnkov, antikoncepcie a hormónov) počas posledných 2 týždňov
Use of medicines (including dietary supplements, contraceptives and hormones) in the past 2 weeks

Užívanie liekov	Spolu Total	Vekové skupiny / Age groups							Use of medicines
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Užívanie liekov predpísaných alebo odporučených lekárom / Use of medicines prescribed or recommended by a doctor									
Spolu	47,6	26,0	29,6	33,3	49,9	73,3	87,1	90,5	Total
Muži	38,7	20,5	21,8	25,0	42,4	66,9	81,8	88,1	Men
Ženy	55,8	31,8	37,8	41,9	57,1	78,9	90,7	91,7	Women
Užívanie lekárom nepredpísaných alebo neodporučených liekov / Use of medicines not prescribed or recommended by a doctor									
Spolu	43,8	33,9	44,9	47,1	43,5	47,2	49,6	45,4	Total
Muži	35,8	26,1	37,3	42,8	36,2	36,5	39,1	33,2	Men
Ženy	51,2	42,0	52,8	51,4	50,7	56,5	56,7	51,3	Women

Tab. 2.12 Užívanie liekov počas posledných 2 týždňov podľa druhu

Use of medicines by type in the past 2 weeks

v %				Per cent
Lieky	Spolu Total	Muži Men	Ženy Women	Medicines
Predpísané alebo odporučené lieky na				Medicines prescribed or recommended by a doctor for
Astma	1,8	(1,1)	2,4	Asthma
Chronická bronchitída (chronický zápal priedušiek), chronická obštrukčná pľúcna choroba, emfyzém (rozdutie pľúc)	2,0	1,6	2,4	Chronic bronchitis, chronic obstructive pulmonary disease, emphysema
Vysoký krvný tlak	21,9	18,8	24,8	High blood pressure
Zníženie hladiny cholesterolu v krvi	6,8	5,3	8,1	Lowering the blood cholesterol level
Iné srdcovo-cievne ochorenia, také ako mozgová príhoda alebo infarkt srdca	5,4	5,2	5,6	Other cardiovascular diseases, such as stroke and heart attack
Bolesť v kĺboch (artróza, artritída)	11,8	8,0	15,3	Pain in the joints (arthrosis, arthritis)
Bolesť krčnej chrbtice alebo chrbta	9,9	6,9	12,6	Pain in the neck or back
Bolesť hlavy alebo migréna	7,2	3,5	10,7	Headache or migraine
Iná bolesť	8,5	6,8	10,0	Other pain
Cukrovka	5,2	4,5	5,8	Diabetes
Alergické prejavy (ekzém, nádcha, senná nádcha)	5,8	4,8	6,7	Allergic symptoms (eczema, rhinitis, hay fever)
Žalúdočné problémy	4,1	3,3	4,8	Stomach troubles
Rakovina (chemoterapia)	0,6	(0,4)	(0,8)	Cancer (chemotherapy)
Depresia	1,7	(1,1)	2,3	Depression
Duševné napätie alebo úzkosť, strach	2,1	(1,0)	3,2	Tension or anxiety
Tabletky na spanie	5,7	3,5	7,7	Sleeping tablets
Antibiotiká, napr. penicilín	6,5	5,1	7,8	Antibiotics such as penicillin
Antikoncepčné tabletky (ženy do 50 rokov)	17,8	-	17,8	Contraceptive pills (women 50 years old and younger)
Hormóny na klimaktérium (ženy od 45 rokov)	3,5	-	3,5	Hormones for menopause (women 45 years old and older)
Iné predpísané lieky	8,0	6,1	9,8	Other medicines prescribed by a doctor
Nepredpísané alebo neodporučené lieky na				Medicines not prescribed or recommended by a doctor for
Bolesť v kĺboch (artróza, artritída)	5,0	3,8	6,1	Pain in the joints (arthrosis, arthritis)
Bolesť hlavy alebo migréna	10,8	6,3	14,9	Headache or migraine
Iná bolesť	8,7	7,0	10,2	Other pain
Prechladnutie, chrípka alebo bolesť hrdla	11,4	10,2	12,6	Cold, flu or sore throat
Alergické prejavy (ekzém, nádcha, senná nádcha)	1,8	1,6	2,0	Allergic symptoms (eczema, rhinitis, hay fever)
Žalúdočné problémy	2,9	2,3	3,5	Stomach troubles
Vitamíny, minerály alebo toniká	29,2	23,4	34,5	Vitamins, minerals or tonics
Iné druhy liekov alebo výživových doplnkov	4,0	3,0	5,0	Other types of medicines or supplements

Tab. 2.13 Očkovanie proti chrípke

Flu vaccination

v % Per cent

Odpoveď	Očkovanie proti chrípke / Flu vaccination																Answer	
	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74		75+
Počas posledných 12 mesiacov	11,8	11,1	6,3	6,7	8,6	10,1	16,3	24,2	30,4	12,4	7,5	6,3	9,0	9,3	16,3	27,1	26,8	In the past 12 months
Skôr ako počas posledných 12 mesiacov	15,7	13,7	12,8	13,7	13,7	13,2	12,2	20,2	15,4	17,5	13,1	13,5	16,5	17,2	21,8	22,7	25,7	Earlier than in the past 12 months
Nikdy	72,5	75,2	80,8	79,6	77,7	76,7	71,6	55,6	54,2	70,1	79,4	80,2	74,5	73,5	61,9	50,2	47,5	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

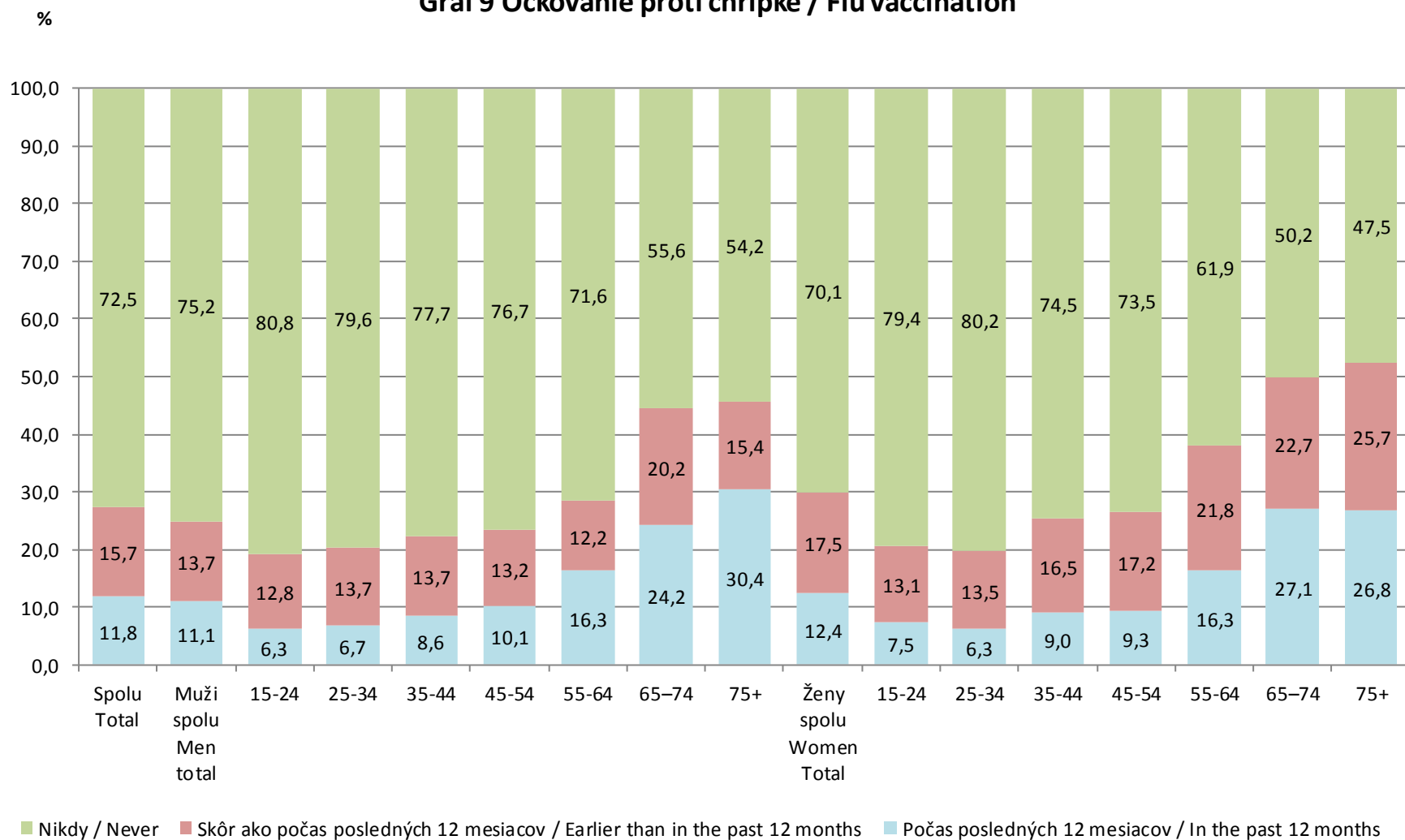
Tab. 2.14 Test na okultné krvácanie

Faecal occult blood test

v % Per cent

Posledný test	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups			Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups			The last test
			15-49	50-64	65+		15-49	50-64	65+	
			Počas posledných 12 mesiacov	4,7	4,5		(1,9)	9,0	(11,2)	
Pred viac než 1 rokom a menej než 2 rokmi	4,4	4,5	2,3	8,4	(10,6)	4,3	(1,6)	8,3	8,3	More than 1 year, but not more than 2 years ago
Pred viac ako 2 rokmi	5,4	5,8	(2,7)	9,0	(17,7)	5,0	(1,8)	7,9	12,3	Not within the past 2 years
Nikdy	85,5	85,2	93,2	73,6	60,4	85,8	94,5	73,1	72,5	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Graf 9 Očkovanie proti chrípke / Flu vaccination

Tab. 2.15 Meranie krvného tlaku, hladiny cholesterolu a cukru v krvi
Measurement of blood pressure, blood cholesterol and sugar level

v %																	Per cent	
Ukazovateľ	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Indicator
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Meranie krvného tlaku																	Measurement of blood pressure	
Počas posledných																		In the past 12
12 mesiacov	67,9	62,4	45,2	51,8	54,1	68,9	81,3	91,4	88,6	73,0	57,5	60,4	62,8	76,1	88,3	93,1	98,0	months
Pred 1-5 rokmi	27,7	31,7	42,5	42,6	39,5	27,7	15,0	(6,8)	(9,2)	24,1	34,6	36,9	34,3	22,1	10,5	(6,1)	(2,0)	1-5 years ago
Pred viac než 5																		More than 5
rokmi alebo nikdy	4,3	6,0	12,2	(5,7)	(6,4)	(3,5)	(3,7)	(1,8)	(2,2)	2,8	7,9	(2,7)	(2,9)	(1,9)	(1,2)	(0,8)	-	years ago or
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Meranie hladiny cholesterolu v krvi																	Measurement of blood cholesterol level	
Počas posledných																		In the past 12
12 mesiacov	49,3	45,7	24,6	32,0	40,2	53,8	66,4	74,9	73,8	52,5	28,7	37,6	45,2	56,0	70,0	77,1	81,9	months
Pred 1-5 rokmi	26,5	27,1	21,5	30,1	35,5	30,5	25,4	(14,2)	(14,2)	26,0	22,8	28,6	34,2	30,4	23,0	18,1	(14,3)	1-5 years ago
Pred viac než 5																		More than 5
rokmi alebo nikdy	24,2	27,2	53,9	37,9	24,4	15,7	(8,2)	(10,9)	(12,0)	21,5	48,5	33,8	20,6	13,6	(6,9)	(4,8)	(3,8)	years ago or
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Meranie hladiny cukru v krvi																	Measurement of sugar level	
Počas posledných																		In the past 12
12 mesiacov	45,5	42,2	21,5	28,9	35,5	47,8	63,3	72,2	76,0	48,6	29,3	36,0	41,8	49,9	62,6	69,7	75,5	months
Pred 1-5 rokmi	25,9	25,5	20,9	29,1	31,6	29,1	23,2	(13,9)	(13,2)	26,4	22,1	32,4	31,9	27,4	24,7	21,7	(16,2)	1-5 years ago
Pred viac než 5																		More than 5
rokmi alebo nikdy	28,5	32,4	57,6	42,0	32,9	23,1	13,4	(13,9)	(10,8)	25,0	48,7	31,7	26,3	22,7	12,7	(8,6)	(8,3)	years ago or
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

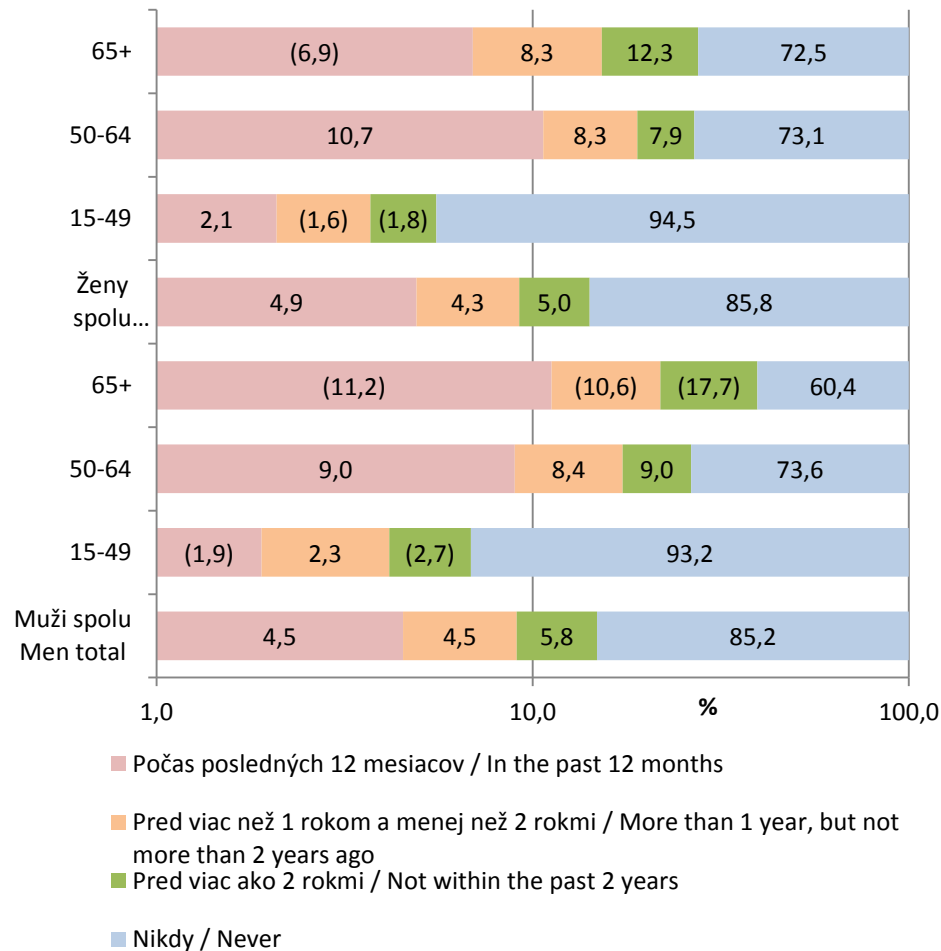
Tab. 2.16 Mamografia prsníkov
Mammography of breasts

Posledné vyšetrenie	Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups					Last examination
		15-39	40-49	50-59	60-69	70+	
Počas posledných 12 mesiacov	17,6	5,7	32,3	35,5	26,7	(7,1)	In the past 12 months
Pred viac než 1 rokom a menej než 2 rokmi	16,5	7,1	25,6	28,8	24,8	14,0	More than 1 year, but not more than 2 years ago
Pred viac než 2 rokmi a menej než 3 rokmi	7,1	2,7	9,6	11,0	11,7	(10,4)	More than 2 years, but not more than 3 years ago
Pred viac ako 3 rokmi	6,5	(1,2)	(2,8)	9,8	14,5	19,0	Not within the past 3 years
Nikdy	52,4	83,3	29,7	14,9	22,3	49,4	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

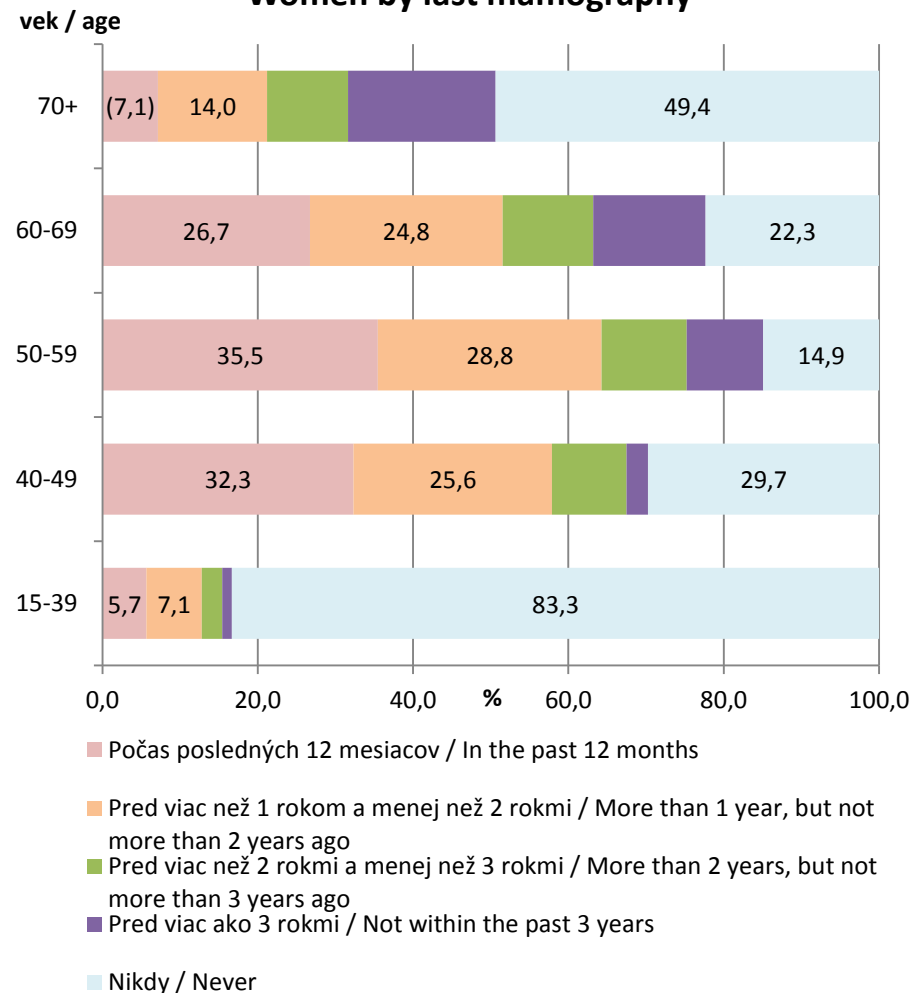
Tab. 2.17 Dôvod poslednej mamografie prsníkov
Reason for the last mammography of breasts

Dôvody poslednej mamografie prsníkov	Ženy, ktoré boli na mamografii prsníkov / women, which had a mammography of breasts	Reason for the last mammography of breasts
Príznaky	10,9	Symptoms
Prevenia	84,5	Prevention
Rakovina prsníka v rodine	3,5	Breast cancer in the family
Účasť na skriningovom programe	(1,2)	Participation in screening programme
Iný dôvod	3,6	Other reason

Graf 10 Populácia podľa posledného testu na okultné krvácanie / Population by last faecal occult blood test

Graf 11 Ženy podľa poslednej mamografie / Women by last mamography

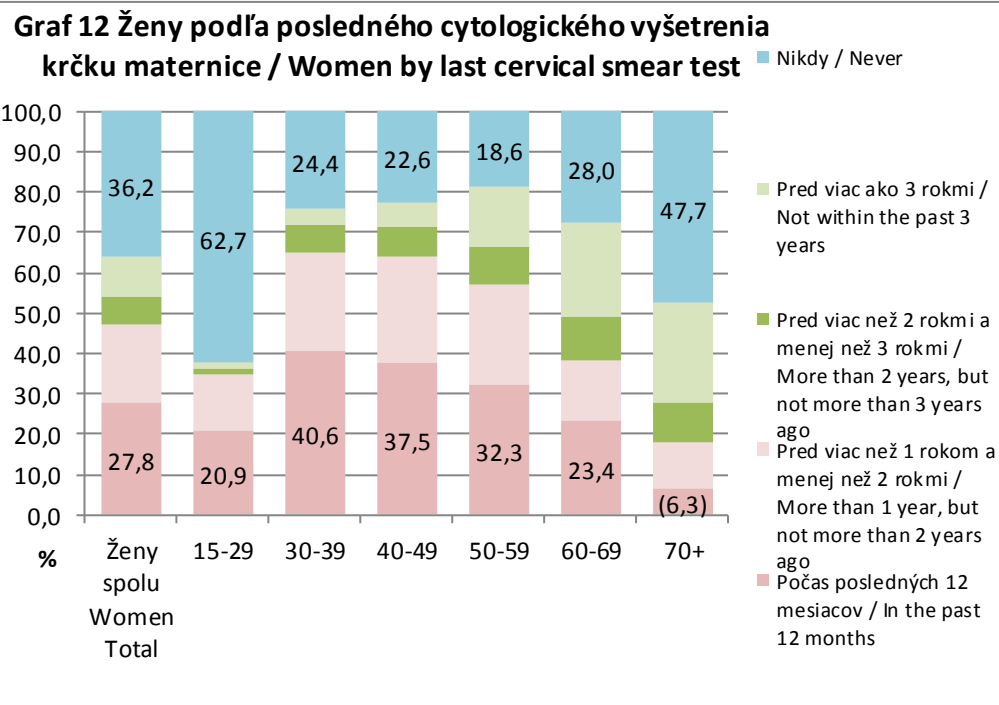
Tab. 2.18 Cytologické vyšetrenie krčka maternice
Cervical smear test

Posledné vyšetrenie	Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups						Last examination
		15-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	
Počas posledných 12 mesiacov	27,8	20,9	40,6	37,5	32,3	23,4	(6,3)	In the past 12 months
Pred viac než 1 rokom a menej než 2 rokmi	19,3	13,9	24,1	26,2	24,4	14,9	(11,2)	More than 1 year, but not more than 2 years ago
Pred viac než 2 rokmi a menej než 3 rokmi	6,8	(1,5)	6,9	(7,5)	9,8	10,4	(10,1)	More than 2 years, but not more than 3 years ago
Pred viac ako 3 rokmi	9,8	(1,1)	(4,0)	(6,2)	15,0	23,3	24,7	Not within the past 3 years
Nikdy	36,2	62,7	24,4	22,6	18,6	28,0	47,7	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 2.19 Hlavný dôvod posledného cytologického vyšetrenia krčka maternice

Main reason for the last cervical smear test

Dôvody posledného vyšetrenia / Reason for the last test	Ženy, ktoré boli na cytologickom vyšetrení krčka maternice / women, which had a cervical smear test
Príznaky / Symptoms	5,3
Návšteva gynekológa / Visit to a	91,4
Účasť na skriningovom programe / Participation in screening programme	(0,7)
Iný zdravotný dôvod / Other medical reason	2,1
Iný dôvod (nie zdravotný) / Another reason (not medical)	(0,4)
Spolu /Total	100,0

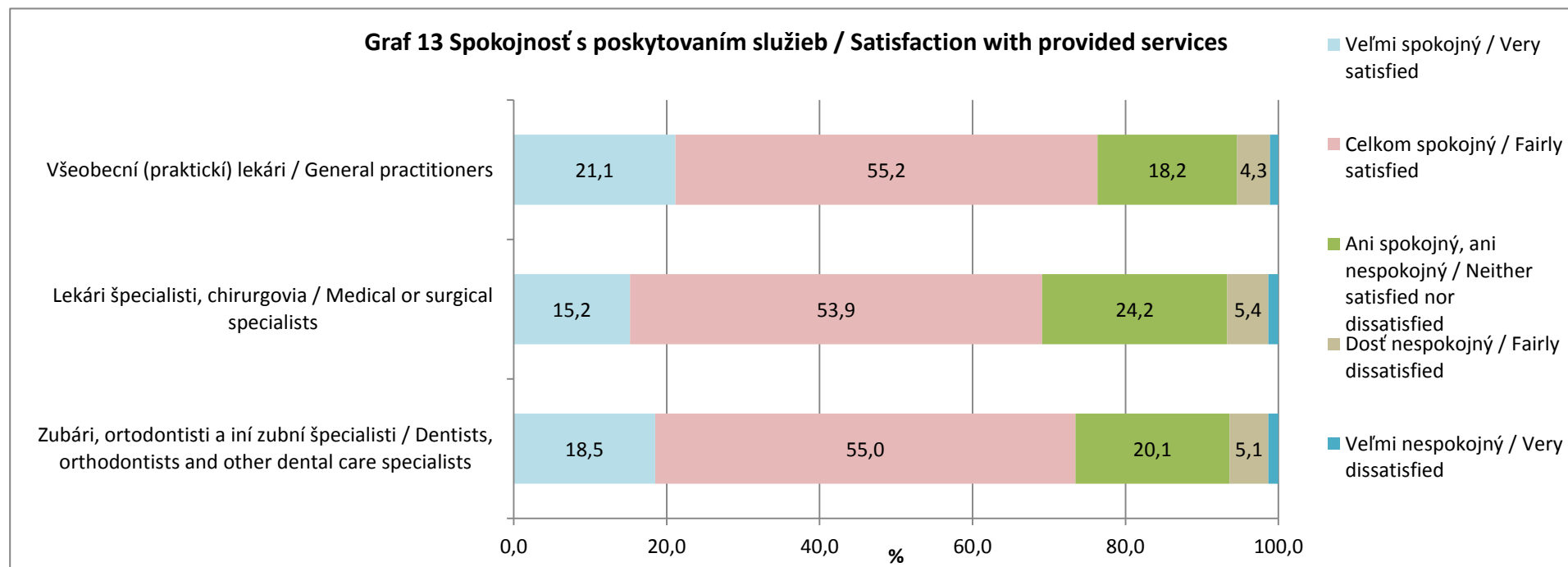

Tab. 2.20 Spokojnosť s poskytovaním služieb vybranými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti

Satisfaction with the services provided by the selected health care providers

v % Per cent

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	Veľmi spokojný / Very satisfied	Celkom spokojný / Fairly satisfied	Ani spokojný, ani nespokojný / Neither satisfied nor dissatisfied	Dost' nespokojný / Fairly dissatisfied	Veľmi nespokojný / Very dissatisfied	Health care providers
Zubári, ortodontisti a iní zubní špecialisti	18,5	55,0	20,1	5,1	1,3	Dentists, orthodontists and other dental care specialists
Lekári špecialisti, chirurgovia	15,2	53,9	24,2	5,4	1,3	Medical or surgical specialists
Všeobecní (praktickí) lekári	21,1	55,2	18,2	4,3	1,1	General practitioners

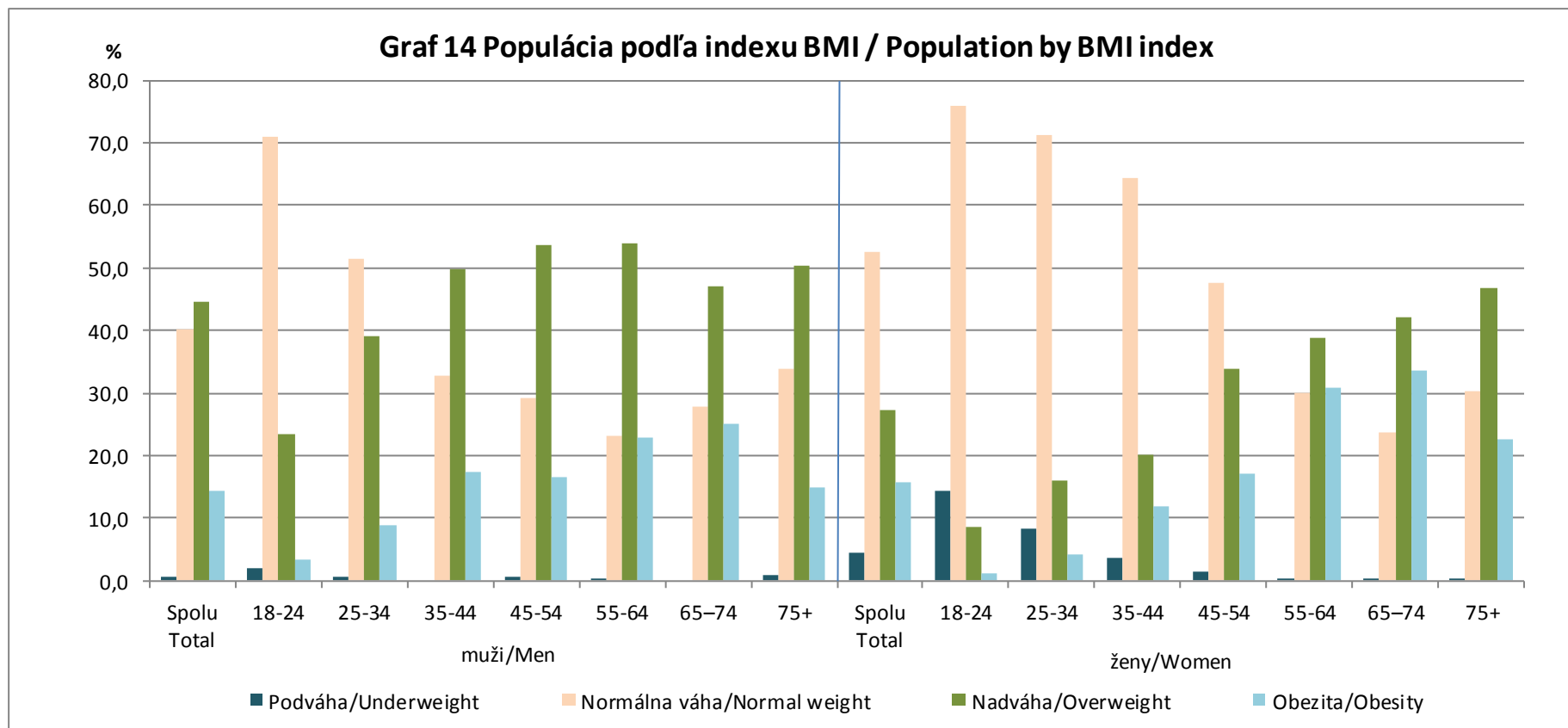

Tab. 3.1 Index telesnej hmotnosti
Body mass index - BMI

v %

Per cent

Kategórie	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Categories
			18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Podváha	2,6	(0,6)	(2,0)	(0,6)	-	(0,5)	(0,3)	-	(0,8)	4,5	14,3	8,3	(3,7)	(1,5)	(0,4)	(0,3)	(0,4)	Underweight
Normálna váha	46,6	40,3	70,9	51,4	32,9	29,3	23,1	27,9	33,9	52,5	75,8	71,3	64,3	47,6	30,0	23,8	30,4	Normal weight
Nadváha	35,7	44,6	23,5	39,1	49,8	53,6	53,9	47,1	50,4	27,3	(8,5)	16,1	20,1	34,0	38,8	42,2	46,7	Overweight
Obezita	15,1	14,5	(3,5)	(8,9)	(17,3)	(16,5)	(22,8)	(25,1)	(14,9)	15,7	(1,3)	(4,3)	11,9	17,0	30,7	33,6	22,5	Obesity
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.2 Priemerná telesná výška, váha a index telesnej hmotnosti

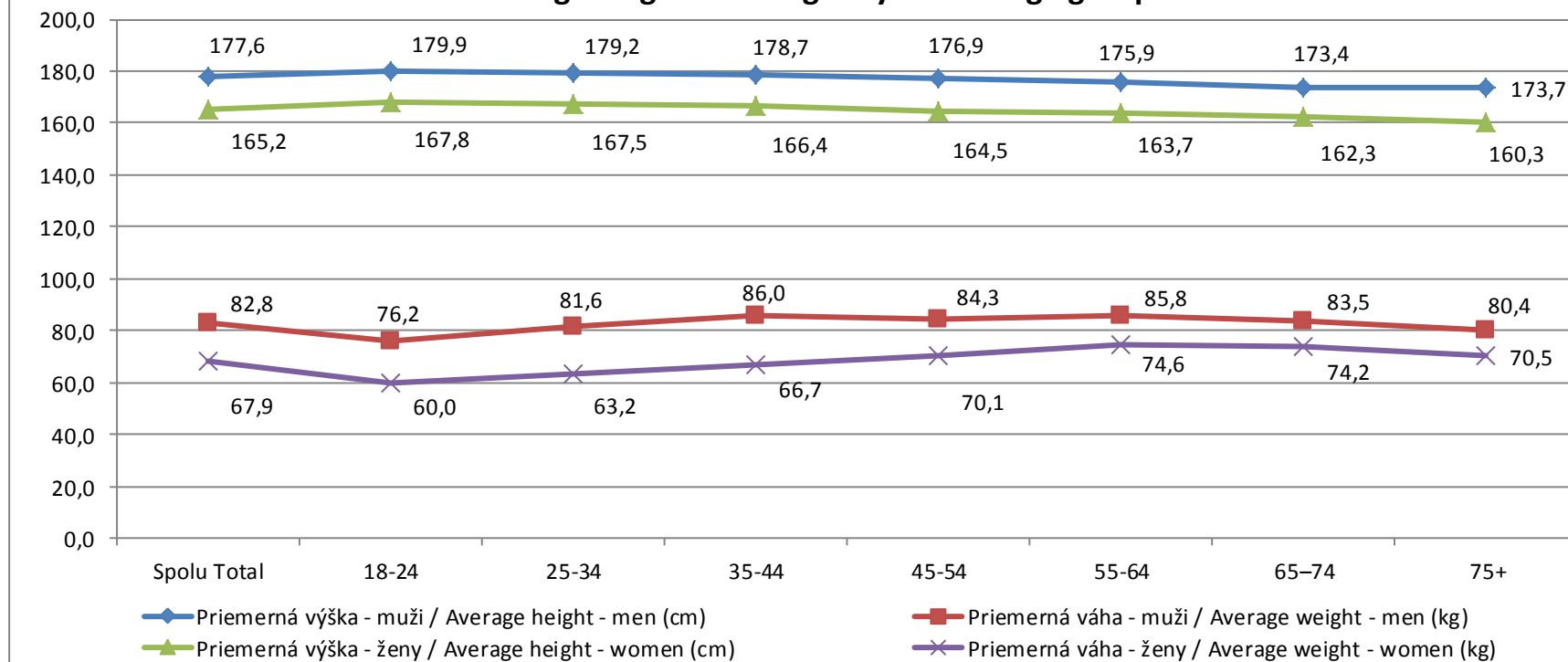
Average body height, weight and body mass index - BMI

v %

Per cent

Ukazovateľ	Muži spolu Men total								Ženy spolu Women Total								Indicator
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Priemerná výška (cm)	177,6	179,9	179,2	178,7	176,9	175,9	173,4	173,7	165,2	167,8	167,5	166,4	164,5	163,7	162,3	160,3	Average height (cm)
Priemerná váha (kg)	82,8	76,2	81,6	86,0	84,3	85,8	83,5	80,4	67,9	60,0	63,2	66,7	70,1	74,6	74,2	70,5	Average weight (kg)
Priemerný BMI	26,2	23,5	25,4	26,9	27,0	27,8	27,8	26,6	25,0	21,3	22,5	24,1	25,9	27,8	28,2	27,5	Average BMI

Graf 15 Priemerná výška a váha podľa pohlavia a vekových skupín
Average height and weight by sex and age groups

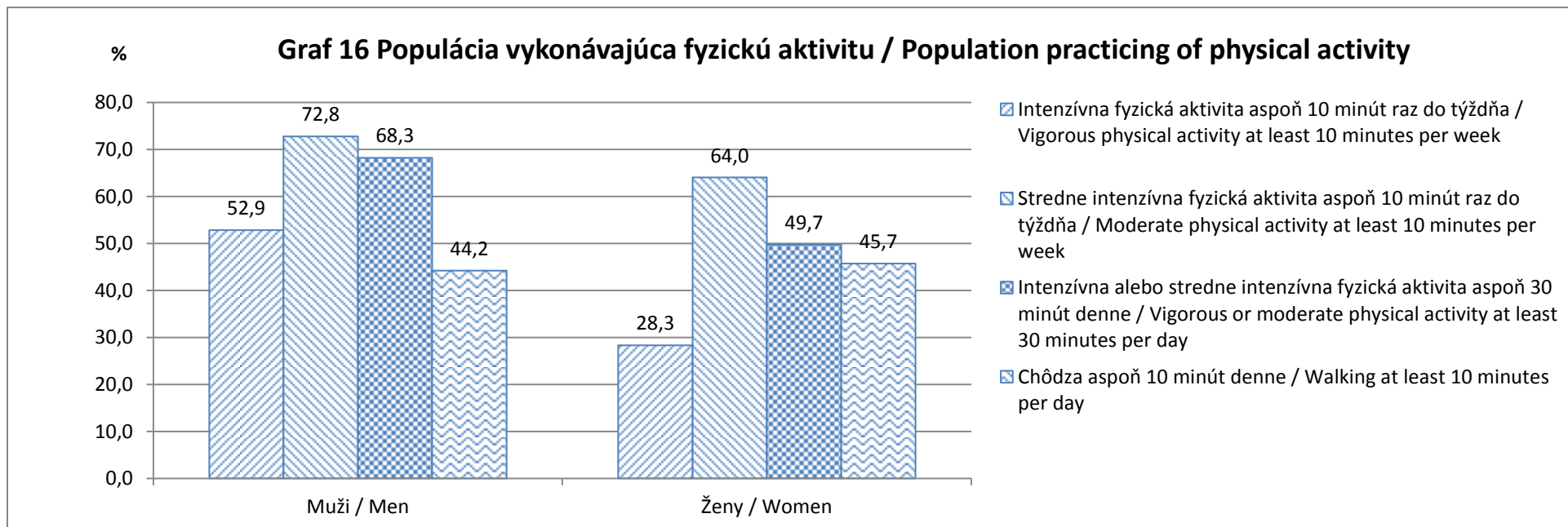
Tab. 3.3 Vykonávanie fyzickej aktivity počas posledných 7 dní

Practice of physical activity in the past 7 days

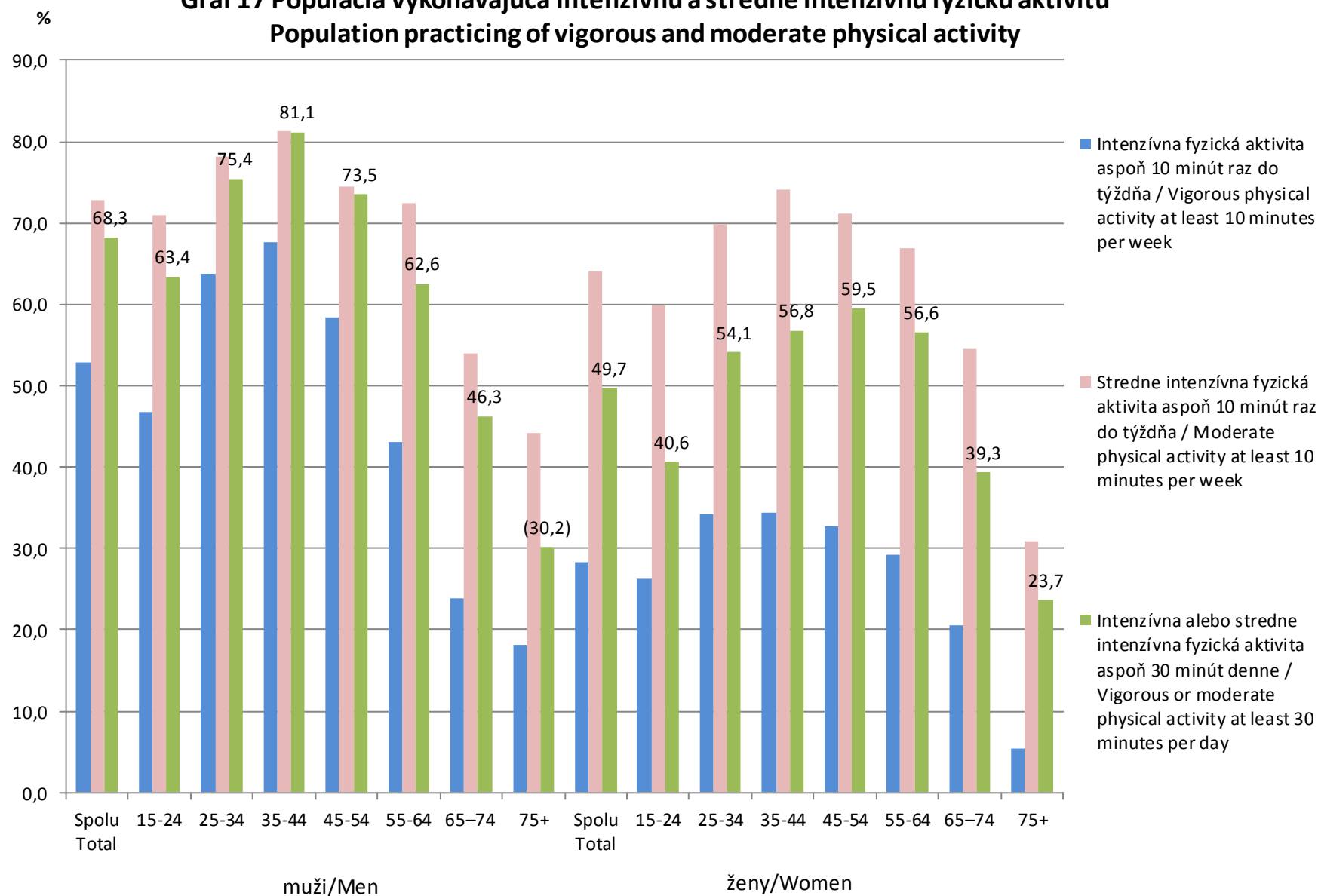
v %

Per cent

Ukazovateľ	Muži spolu Men total								Ženy spolu Women Total								Indikator
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Intenzívna fyzická aktivita aspoň 10 minút raz do týždňa	52,9	46,8	63,8	67,6	58,4	43,1	23,8	(18,1)	28,3	26,4	34,1	34,3	32,8	29,2	20,5	(5,5)	Vigorous physical activity at least 10 minutes per week
Stredne intenzívna fyzická aktivita aspoň 10 minút raz do týždňa	72,8	70,9	78,1	81,3	74,5	72,4	53,9	44,1	64,0	59,8	69,8	74,1	71,2	66,9	54,4	30,9	Moderate physical activity at least 10 minutes per week
Intenzívna alebo stredne intenzívna fyzická aktivita aspoň 30 minút denne	68,3	63,4	75,4	81,1	73,5	62,6	46,3	(30,2)	49,7	40,6	54,1	56,8	59,5	56,6	39,3	23,7	Vigorous or moderate physical activity at least 30 minutes per day
Chôdza aspoň 10 minút denne	44,2	48,3	43,2	43,8	47,5	42,1	37,34	37,4	45,7	51,6	49,3	46,2	44,5	48,2	41,82	26,3	Walking at least 10 minutes per day

Graf 17 Populácia vykonávajúca intenzívnu a stredne intenzívnu fyzickú aktivitu
Population practicing of vigorous and moderate physical activity

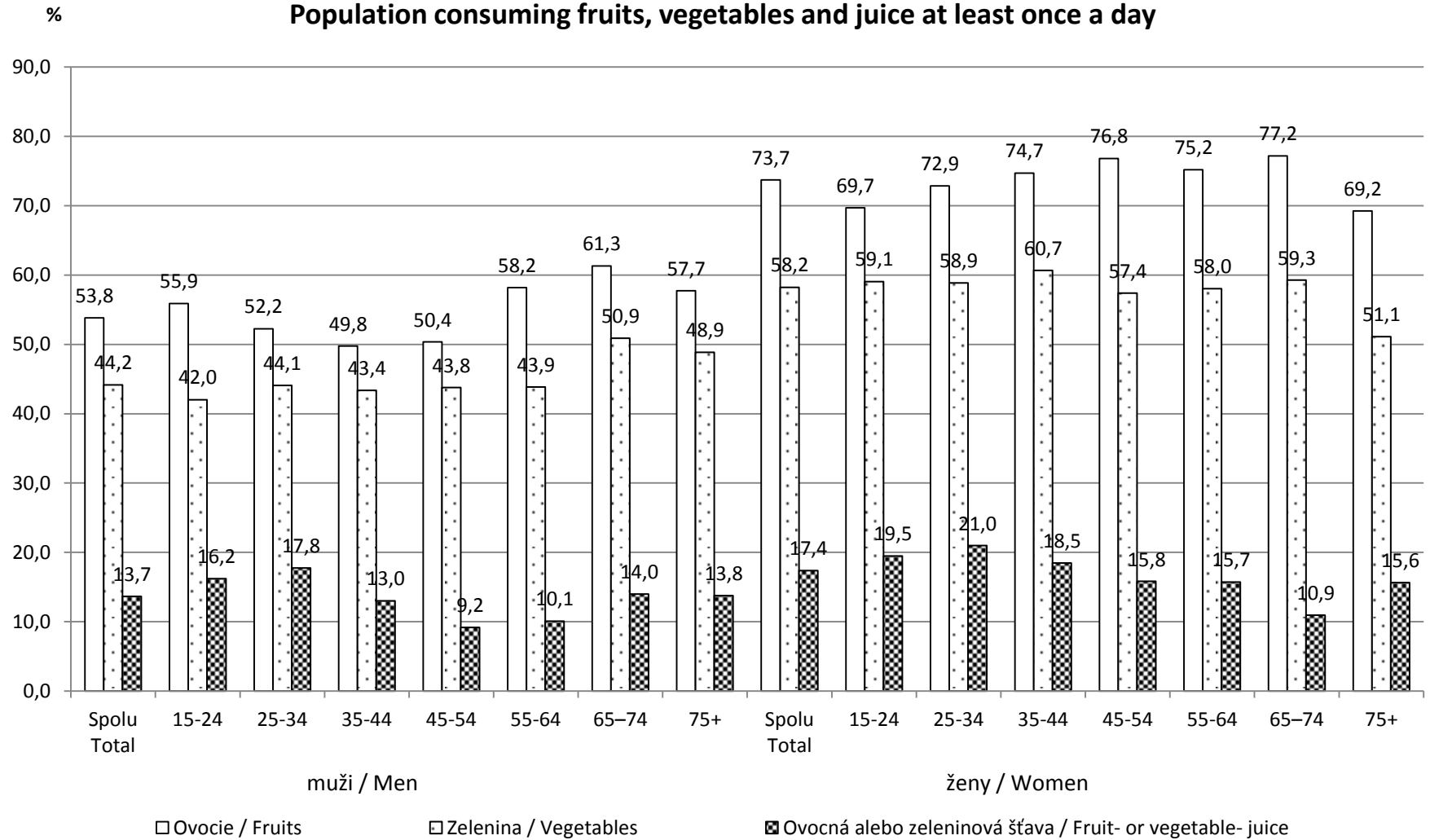
Tab. 3.4 Konzumácia ovocia a zeleniny
Consumption of fruits and vegetables

Frekvencia	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Frequency
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Konzumácia ovocia (okrem ovocnej šťavy)										Consumption of fruits (excluding juice)								
2 x alebo viac																		
denne	22,2	15,4	13,3	12,4	15,2	16,4	16,9	23,5	19,8	28,5	24,7	30,0	29,0	27,4	32,8	28,7	25,7	Twice or more a day
1 x denne	42,0	38,4	42,6	39,9	34,6	33,9	41,3	37,9	38,0	45,3	45,0	42,9	45,7	49,5	42,4	48,5	43,5	Once a day
Menej než 1 x																		Less than once a
denne, ale aspoň																		day but at least 4
4 x do týždňa	21,5	26,1	23,9	27,9	28,8	29,1	23,1	20,0	(22,4)	17,3	20,1	19,3	16,5	14,5	16,3	16,0	(17,2)	times a week
Menej než 4 x do																		Less than 4 times a
týždňa, ale aspoň																		week, but at least
1 x do týždňa	10,1	13,4	13,6	14,0	14,6	13,1	12,4	(11,2)	(12,3)	7,1	8,2	6,2	7,2	7,3	(6,2)	(3,5)	(11,7)	once a week
Menej než 1 x za																		Less than once a
týždeň	3,8	6,1	(5,7)	(5,2)	(6,3)	7,2	(5,5)	(7,0)	(7,5)	1,6	(2,0)	(1,6)	(0,8)	(1,4)	(1,9)	(2,6)	(1,4)	week
Nikdy	(0,4)	(0,6)	(0,9)	(0,6)	(0,6)	(0,2)	(0,9)	(0,4)	-	(0,3)	-	-	(0,7)	-	(0,5)	(0,8)	(0,5)	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Konzumácia zeleniny (okrem zemiakov a zeleninovej šťavy)										Consumption of vegetables (excluding potatoes and juice)								
2 x alebo viac																		
denne	14,0	10,4	9,5	8,8	8,0	10,9	12,0	(16,8)	(13,2)	17,3	15,2	18,1	18,4	16,0	18,4	19,9	(15,0)	Twice or more a day
1 x denne	37,5	33,8	32,5	35,2	35,4	32,9	31,8	34,1	35,6	41,0	43,8	40,8	42,3	41,4	39,6	39,3	36,1	Once a day
Menej než 1 x																		Less than once a
denne, ale aspoň																		day but at least 4
4 x do týždňa	28,7	29,5	29,3	30,2	30,5	29,7	31,0	25,3	(25,0)	27,9	26,6	29,3	28,0	28,5	28,0	25,0	29,7	times a week
Menej než 4 x do																		Less than 4 times a
týždňa, ale aspoň																		week, but at least
1 x do týždňa	14,4	18,5	22,0	19,0	17,9	17,8	18,2	(14,1)	(12,7)	10,7	11,7	9,0	8,5	11,9	9,8	11,9	(14,8)	once a week
Menej než 1 x za																		Less than once a
týždeň	4,8	7,0	(5,6)	(5,7)	8,0	8,7	(6,0)	(8,5)	(10,4)	2,7	(2,6)	(2,8)	(2,1)	(1,9)	(3,3)	(3,4)	(3,4)	week
Nikdy	(0,6)	(0,8)	(1,1)	(1,0)	(0,2)	-	(0,9)	(1,2)	(3,0)	(0,4)	-	-	(0,7)	(0,3)	(0,9)	(0,5)	(1,1)	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.5 Pitie ovocnej alebo zeleninovej šťavy
Drinking of fruit- or vegetable- juice

v %										Per cent								
Frekvencia	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Frequency
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
2 x alebo viac denne	5,0	4,4	(5,5)	6,6	(4,5)	(1,9)	(2,0)	(4,5)	(4,7)	5,5	(5,1)	6,6	(6,9)	(4,7)	(4,5)	(4,2)	(6,0)	Twice or more a day
1 x denne	10,6	9,3	10,7	11,1	8,5	7,3	(8,0)	(9,5)	(9,1)	11,8	14,3	14,4	11,6	11,1	11,2	(6,7)	(9,6)	Once a day
Menej než 1 x denne, ale aspoň 4 x do týždňa	16,0	14,1	16,3	17,1	14,0	15,0	9,9	(9,6)	(6,3)	17,7	23,1	17,6	19,1	17,0	14,7	16,3	(12,4)	Less than once a day but at least 4 times a week
Menej než 4 x do týždňa, ale aspoň 1 x do týždňa	16,6	15,2	17,3	16,3	15,2	14,9	13,7	(14,4)	(8,4)	17,8	21,0	21,4	15,8	19,6	17,3	13,6	(8,6)	Less than 4 times a week, but at least once a week
Menej než 1 x za týždeň	29,9	31,9	30,6	30,7	33,4	34,6	33,3	26,1	30,6	28,0	26,8	26,6	32,8	28,1	26,0	29,5	26,2	Less than once a week
Nikdy	22,0	25,1	19,6	18,2	24,3	26,3	33,1	35,9	40,9	19,1	9,5	13,4	13,8	19,5	26,3	29,7	37,1	Never
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Graf 18 Populácia konzumujúca ovocie, zeleninu a šťavu aspoň raz denne
Population consuming fruits, vegetables and juice at least once a day

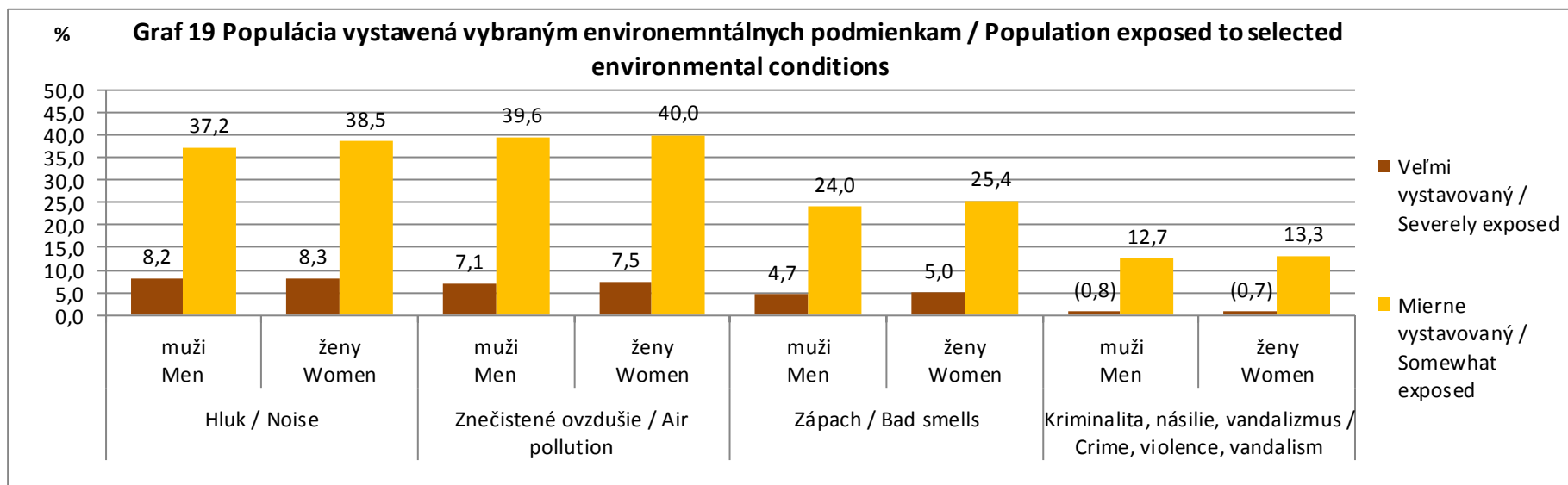
Tab. 3.6 Populácia vystavená vybraným environmentálnym podmienkam počas posledných 12 mesiacov

Population exposed to selected environmental conditions in the past 12 months

v %

Per cent

Environmentálne podmienky	Veľmi vystavovaný / Severely exposed			Mierne vystavovaný / Somewhat exposed			Nevystavovaný / Not exposed			Environmental conditions
	spolu Total	muži Men	ženy Women	spolu Total	muži Men	ženy Women	spolu Total	muži Men	ženy Women	
Hluk (cestná, železničná, letecká doprava, továrne, susedia, zvieratá, reštaurácie, bary, diskotéky)	8,4	8,2	8,3	40,0	37,2	38,5	51,6	54,6	53,2	Noise (as road traffic, train traffic, airplane traffic, factories, neighbours, animals, restaurants/bars/disco)
Znečistené ovzdušie (prach, špina, dym, smog, ozón)	7,9	7,1	7,5	40,4	39,6	40,0	51,7	53,3	52,5	Air pollution (dust, grime, fume, smog, ozone)
Zápach (z priemyslu, poľnohospodárstva, kanalizácie, odpadu)	5,3	4,7	5,0	26,9	24,0	25,4	67,8	71,3	69,6	Bad smells (from the industry, from the agriculture, sewer, waste)
Kriminalita, násilie, vandalizmus	0,6	(0,8)	(0,7)	13,9	12,7	13,3	85,6	86,5	86,0	Crime, violence, vandalism

Tab. 3.7 Populácia vystavená vybraným faktorom na pracovisku (len pracujúci)

Population exposed to selected factors at work place (only working people)

v % Per cent

Faktory	Veľmi vystavovaný / Severely exposed			Mierne vystavovaný / Somewhat exposed			Nevystavovaný / Not exposed			Factors
	spolu Total	muži Men	ženy Women	spolu Total	muži Men	ženy Women	spolu Total	muži Men	ženy Women	
Šikanovaniu, sexuálnemu obťažovaniu alebo zastrašovaniu	(0,2)	(0,3)	(0,3)	2,5	4,3	3,3	97,3	95,4	96,4	Bullying, sexual harassment or intimidation
Diskriminácii	(0,2)	(0,7)	(0,4)	3,3	5,8	4,5	96,5	93,5	95,1	Discrimination
Násiliu alebo hrozbe násilia	(0,6)	(0,4)	(0,5)	3,3	3,5	3,4	96,2	96,1	96,1	Violence or threat of violence
Časovému stresu alebo preťažovaniu v práci	14,8	13,3	14,1	45,3	40,9	43,3	39,9	45,8	42,6	Time pressure or overload of work
Chemikáliám, prachu, výparom, dymu alebo plynom	8,1	3,7	6,0	27,7	15,2	21,9	64,2	81,1	72,0	Chemicals, dust, fumes, smoke or gases
Hluku, vibráciám	13,5	4,9	9,5	34,9	20,4	28,2	51,6	74,7	62,3	Noise or vibrations
Náročným neprirodzeným polohám alebo pohybom tela alebo manipulácií s ťažkými bremenami	7,8	(1,9)	5,1	22,7	10,7	17,1	69,4	87,3	77,8	Difficult work postures, work movements or handling of heavy loads
Riziku úrazu	15,7	2,7	9,7	37,5	18,2	28,5	46,9	79,1	61,8	Risk of accident

Tab. 3.8 Blízke osoby v prípade vážneho osobného problému

Close persons in the case of serious personal problem

v % Per cent

Počet blízkych osôb	Spolu Total	Muži Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Number of close persons
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Nikto	0,6	(0,7)	(0,2)	(0,8)	(0,3)	(1,8)	(0,8)	(0,6)	-	(0,6)	-	-	(0,4)	(0,8)	(1,2)	(1,6)	(1,1)	Nobody
1 alebo 2	27,3	29,0	23,3	27,9	30,2	27,7	33,5	33,5	37,9	25,8	17,6	22,6	26,0	27,4	30,7	30,6	33,1	1 or 2
3 až 5	44,3	44,0	46,2	44,8	44,9	40,1	45,3	43,3	40,0	44,5	52,4	47,9	46,6	44,3	36,3	41,1	34,9	3 to 5
Viac ako 5	27,7	26,3	30,4	26,6	24,7	30,4	20,4	22,5	(22,1)	29,0	30,0	29,5	26,9	27,6	31,8	26,7	31,0	More than 5
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.9 Fajčenie v súčasnosti
Current smoking

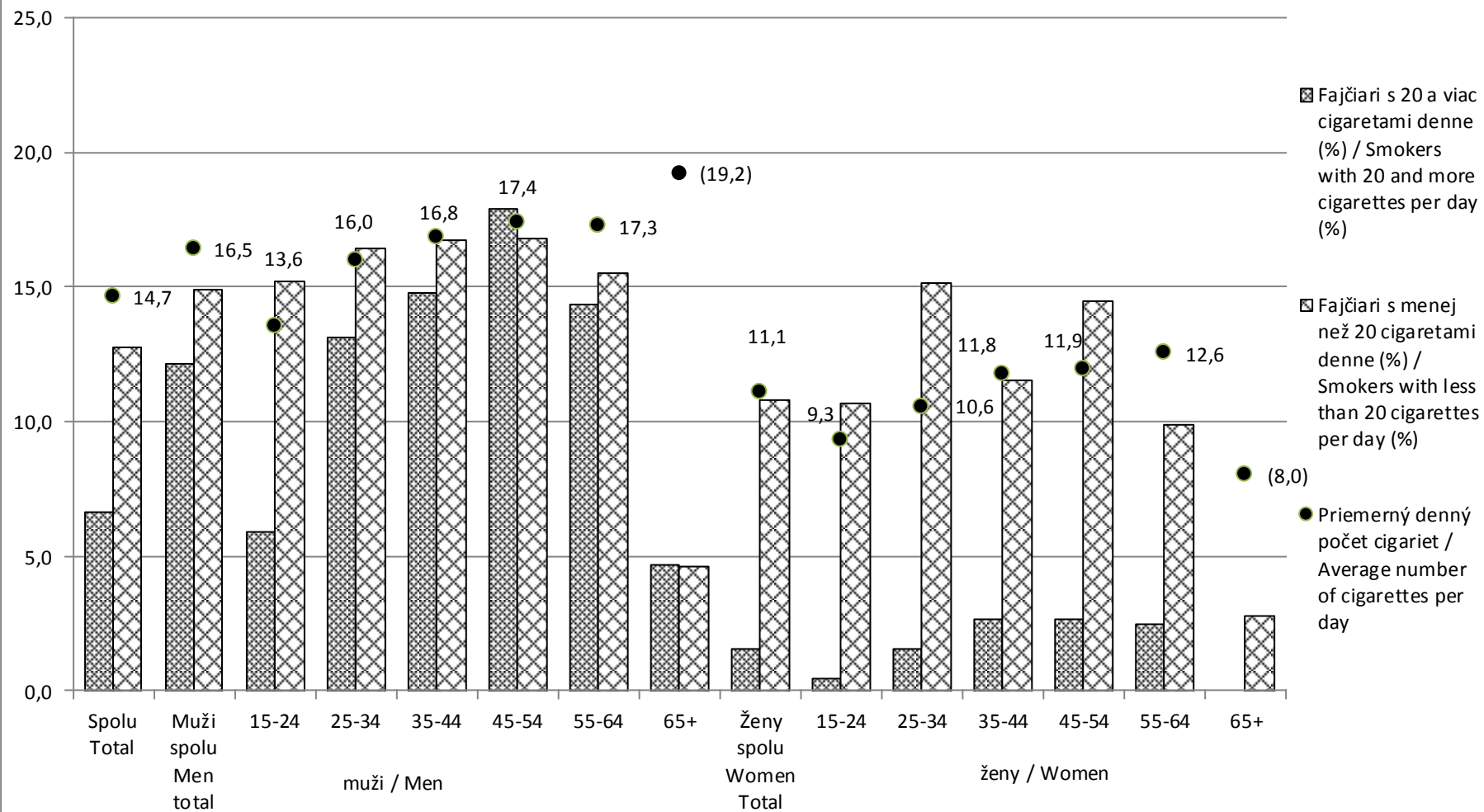
v % Per cent

Frekvencia	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups						Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups						Frequency
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
Denne	19,5	27,1	21,2	29,7	31,6	34,8	29,9	(9,3)	12,5	11,1	16,7	14,3	17,2	12,4	(2,8)	Daily
Príležitostne	9,0	10,3	16,5	10,2	11,1	7,3	(9,0)	(5,1)	7,7	12,8	9,1	9,2	8,7	(5,6)	(0,9)	Occasionally
Vôbec nie	71,5	62,6	62,3	60,1	57,4	58,0	61,0	85,5	79,8	76,1	74,2	76,5	74,2	81,9	96,3	Not at all
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.10 Fajčenie každý deň
Daily smoking

Ukazovateľ	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups						Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups						Indicators
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
Fajčiari s 20 a viac cigaretami denne (%)	6,7	12,2	(5,9)	13,2	14,8	17,9	14,4	(4,7)	1,6	(0,5)	(1,6)	(2,7)	(2,7)	(2,5)	-	Smokers with 20 and more cigarettes per day (%)
Fajčiari s menej než 20 cigaretami denne (%)	12,8	14,9	15,2	16,5	16,8	16,9	15,6	(4,6)	10,8	10,7	15,2	11,6	14,5	9,9	(2,8)	Smokers with less than 20 cigarettes per day (%)
Priemerný denný počet cigariet	14,7	16,5	13,6	16,0	16,8	17,4	17,3	(19,2)	11,1	9,3	10,6	11,8	11,9	12,6	(8,0)	Average number of cigarettes per day

Graf 20 Populácia fajčiaca každý deň / Population smoking daily

Tab. 3.11 Populácia vystavená tabakovému dymu doma (v miestnostiach)

Population exposed to tobacco smoke indoors at home

v % Per cent

Ukazovateľ	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups				Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups				Indikator
			15-29	30-44	45-59	60+		15-29	30-44	45-59	60+	
Nikdy alebo takmer nikdy	82,5	78,6	80,3	78,6	71,9	85,9	86,1	82,6	86,3	83,0	93,2	Never or almost never
Menej než 1 hodinu denne	10,9	13,1	14,3	13,0	16,0	(6,5)	8,9	10,3	9,9	10,2	4,8	Less than 1 hour per day
Viac než 1 hodinu denne	6,6	8,3	5,5	8,5	12,0	(7,6)	5,0	7,1	(3,8)	6,8	(2,0)	More than 1 hour per day
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.12 Populácia vystavená tabakovému dymu v uzavretých priestoroch verejne prístupných budov a dopravných prostriedkov

Population exposed to tobacco smoke indoors in public places and means of transport

v % Per cent

Ukazovateľ	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups				Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups				Indikator
			15-29	30-44	45-59	60+		15-29	30-44	45-59	60+	
Nikdy alebo takmer nikdy	70,2	60,9	50,2	59,0	63,4	79,5	78,9	62,3	76,7	82,5	95,9	Never or almost never
Menej než 1 hodinu denne	24,7	31,4	39,7	32,7	30,3	16,5	18,4	31,6	20,9	15,4	(4,1)	Less than 1 hour per day
Viac než 1 hodinu denne	5,1	7,6	10,1	8,4	6,3	(4,0)	2,7	6,1	(2,4)	(2,1)	-	More than 1 hour per day
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.13 Populácia vystavená tabakovému dymu v uzavretých priestoroch na pracovisku (len pracujúci v uzavretých priestoroch)

Population exposed to tobacco smoke indoors at workplace (only indoors working population)

v % Per cent

Ukazovateľ	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups				Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups				Indikator
			15-29	30-44	45-59	60+		15-29	30-44	45-59	60+	
Nikdy alebo takmer nikdy	83,2	79,0	78,9	79,8	77,8	82,4	87,9	83,9	88,6	88,8	(100,0)	Never or almost never
Menej než 1 hodinu denne	11,1	13,6	12,9	12,8	14,6	(17,6)	8,3	(9,6)	8,5	7,8	-	Less than 1 hour per day
Viac než 1 hodinu denne	5,7	7,4	(8,2)	7,4	7,6	-	3,8	(6,5)	(2,9)	(3,4)	-	More than 1 hour per day
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

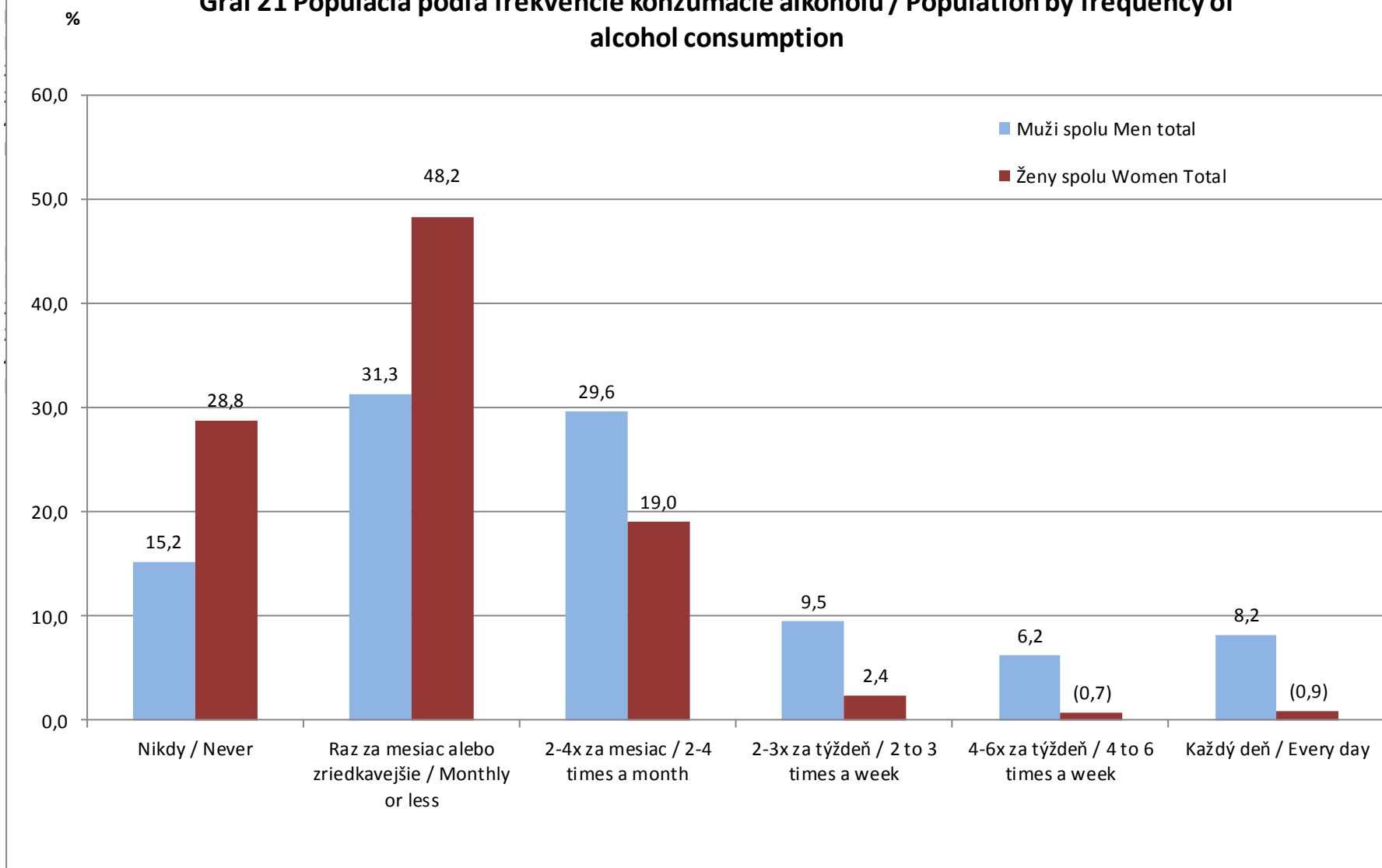
Tab. 3.14 Konzumácia alkoholu počas posledných 12 mesiacov
Alcohol consumption during the past 12 months

Frekvencia	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Frequency
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Nikdy	22,3	15,2	26,3	12,3	7,8	10,5	14,5	18,3	(28,2)	28,8	35,0	18,2	17,5	18,1	30,8	45,6	62,7	Never
Raz za mesiac alebo zriedkavejšie	40,1	31,3	36,9	33,2	29,3	29,1	25,1	34,7	(28,4)	48,2	42,7	51,9	51,0	55,5	49,0	45,1	32,6	Monthly or less
2-4x za mesiac	24,1	29,6	27,1	32,0	36,5	27,2	28,8	19,6	(28,0)	19,0	19,1	25,6	25,9	22,1	15,6	(6,2)	(3,6)	2-4 times a month
2-3x za týždeň	5,8	9,5	(6,0)	9,4	11,8	12,7	10,2	(7,0)	(3,4)	2,4	(2,0)	(3,1)	(4,2)	(2,5)	(1,7)	(1,6)	-	2 to 3 times a week
4-6x za týždeň	3,4	6,2	(2,3)	7,7	(5,1)	8,3	(8,9)	(7,0)	(1,9)	(0,7)	(0,9)	(0,6)	(0,6)	(0,9)	(1,4)	-	-	4 to 6 times a week
Každý deň	4,4	8,2	(1,3)	(5,3)	9,5	12,2	12,5	(13,4)	(10,1)	(0,9)	(0,2)	(0,6)	(0,7)	(1,0)	(1,5)	(1,5)	(1,1)	Every day
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Tab. 3.15 Hazardná konzumácia alkoholu (6 alebo viac pohárikov na posedenie) počas posledných 12 mesiacov
Hazardous alcohol consumption (6 or more drinks on one occasion - binge drinking) during the past 12 months

Frekvencia pitia 6 pohárikov a viac	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups							Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups							Frequency of drinking 6 drinks and more
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
Nepije alebo zriedka	62,4	46,5	63,2	45,5	37,1	39,6	39,6	53,0	56,5	77,0	77,7	70,1	68,5	73,6	79,8	90,7	95,3	Does not drink or seldom
Nikdy 6 pohárikov Zriedkavejšie než	15,2	15,1	7,3	14,3	13,7	17,8	19,5	19,1	(29,0)	15,3	13,2	17,7	21,4	18,6	15,2	(8,0)	(3,4)	Never 6 drinks
každý mesiac	15,4	25,3	19,1	25,9	32,2	28,5	26,7	20,5	(11,3)	6,3	7,2	9,5	9,5	6,6	(3,1)	(1,3)	(1,3)	Less than monthly
Každý mesiac	5,0	9,3	7,7	12,1	12,2	9,4	(9,2)	(1,7)	(1,9)	(1,1)	(1,5)	(2,3)	(0,4)	(0,7)	(1,4)	-	-	Monthly
Každý týždeň	1,8	3,3	(2,7)	(2,2)	(4,0)	(4,4)	(4,0)	(3,7)	(1,1)	(0,3)	(0,4)	(0,4)	(0,2)	(0,5)	(0,5)	-	-	Weekly
Každý deň alebo takmer každý deň	(0,2)	(0,4)	-	-	(0,7)	(0,2)	(1,0)	(2,0)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Daily or almost daily
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

Graf 21 Populácia podľa frekvencie konzumácie alkoholu / Population by frequency of alcohol consumption

Tab. 3.16 Osoby, ktoré osobne poznajú užívateľa drog
Persons, which know a user of drugs personally

v % Per cent

Ukazovateľ	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups					Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups					Indicator
			15-24	25-34	35-44	45-54	55+		15-24	25-34	35-44	45-54	55+	
Osoby, ktoré poznajú užívateľa marihuany alebo hašišu	18,3	21,8	46,3	30,4	19,1	11,9	(4,6)	15,0	38,1	21,9	11,9	(7,0)	4,4	Persons, which know a user of cannabis
Osoby, ktoré poznajú užívateľa tvrdých drog	8,2	9,6	19,0	13,3	8,3	5,9	(2,7)	6,9	17,9	8,5	5,3	3,0	(2,9)	Persons, which know a user of hard drugs

Tab. 3.17 Užívanie drog počas posledných 12 mesiacov
Use of drugs in the past 12 months

v % Per cent

Droga	Spolu Total	Muži spolu Men total	Vekové skupiny / Age groups		Ženy spolu Women Total	Vekové skupiny / Age groups		Drug
			15-24	25+		15-24	25+	
Marihuana alebo hašiš	1,5	2,3	5,3	(1,1)	(0,8)	2,3	0,3	Cannabis
Tvrde drogy	(0,4)	(0,6)	(0,9)	(0,6)	(0,2)	(0,6)	(0,1)	Hard drugs

METODICKÉ VYSVETLIVKY

Zisťovanie bolo založené na subjektívnych odpovediach respondentov a subjektívnych hodnoteniach. Respondent odpovedal na otázky sám bez vonkajších vplyvov.

Pod pojmom **dlhotrvajúci alebo chronický zdravotný problém** sa rozumie ochorenie alebo zdravotný problém, ktorý pretrváva alebo sa očakáva, že bude pretrvávajúť aspoň 6 mesiacov. Dočasné zdravotné problémy sa neberú do úvahy. Chronické ochorenie je charakteristické tým, že je trvalé a dá sa očakávať, že bude vyžadovať dlhé obdobie kontrolovania, pozorovania alebo starostlivosti. Patria sem aj opakované problémy, ktoré sú sezónne alebo nesúvislé, aj keď sa prejavujú menej ako 6 mesiacov, dlhotrvajúce ochorenia, ktoré sú alebo boli udržiavané pod kontrolou liekmi, napr. liečený vysoký krvný tlak, dôsledky zranení/úrazov, vrodených chýb a pod. Patria sem všetky dlhotrvajúce zdravotné problémy, nielen diagnostikované lekárom.

Cestná dopravná nehoda: Ide o všetky nehody, ku ktorým došlo na verejných cestách a na verejných alebo súkromných parkoviskách za predpokladu, že k dopravnej nehode nedošlo počas plnenia pracovných úloh. Poškodená osoba sa môže nachádzať buď v dopravnom prostriedku (napr. vodič alebo pasažier), alebo môže byť iným účastníkom cestnej premávky (napr. chodec).

Úraz v škole: Všetky úrazy detí, žiakov alebo študentov v školských priestoroch vrátane tých úrazov, ku ktorým dochádza počas fyzickej aktivity organizovanej v rámci vzdelávania.

Úrazy doma a vo voľnom čase: Všetky úrazy, ktoré nie sú považované za cestné dopravné nehody, pracovné úrazy alebo úrazy v škole. Tieto úrazy sa môžu stať doma (vlastný dom, byt alebo iné), okolo domu (garáž, záhrada, cesta alebo chodník pri dome), počas nákupov alebo na inom mieste, kde sa vykonávajú aktivity vo voľnom čase.

Voľný čas je čas strávený mimo práce a činností súvisiacich s domácimi prácami. Príklady aktivít vo voľnom čase: pestovanie záľub a koníčkov, prechádzky, behanie, loptové hry, tancovanie, horolezectvo, práca s drevom, práca na záhrade atď.

Schopnosť čítať noviny alebo časopisy: schopnosť vidieť sa testuje prostredníctvom čítania (rozoznávania písmen v novinách), netestuje sa schopnosť čítať z iných dôvodov, napr. negramotnosti.

Pomôcky na chodenie zahŕňajú ortopedickú obuv, ortézy, palice a barly, chodiace rámy, dlahy, chodítka, protézy a pod.. Opieranie sa o niekoho sa považuje za pomoc inej osoby. V prípade zrakovo postihnutej osoby s vodiacim psom tento pes nemôže byť považovaný za pomôcku.

Rad schodov je skupina schodov medzi dvoma poschodiami.

Umelý chrup (zubná protéza) sa ako pomôcka chápe iba ako kompletný rad umelých zubov buď pre hornú alebo dolnú čeľusť.

Užívanie (aplikácia) liekov: táto činnosť sa týka len faktu, že osoba je schopná užiť svoje lieky, a nie, či je schopná ísť si po lieky do lekárne.

Lahšie (bežné) domáce práce: varenie, umývanie riadu, pranie, žehlenie, starostlivosť o deti.

Príležitostné ťažšie domáce práce: nieť ťažký nákup dlhšie ako 5 minút, presúvať ťažký nábytok, jarné upratovanie, drhnutie podlahy kefou, ručné tepovanie, umývanie okien alebo ďalšie podobné ťažké domáce práce.

Starostlivosť o financie a bežné administratívne úlohy: platenie účtov, sporenie, vybavovanie pošty...

Fyzická bolesť je nepríjemný pocit, ktorý môže byť v rozmedzí od mierneho, lokalizovaného nepohodlia až po agóniu. Môže byť ohraničená na určitú oblasť, ako pri poranení, alebo môže byť rozptýlená. Bolesť hlavy, zubov, hrdla, migréna a atď. sa tiež zahŕňajú.

Telesné nepohodlie znamená telesné ťažkosti spôsobené chorobou alebo poranením, fyzické nepríjemnosti.

Hospitalizovaný pacient je pacient, ktorý je oficiálne prijatý do nemocnice alebo iného posteľového zdravotníckeho zariadenia z dôvodu starostlivosti o jeho zdravie a ostane tam minimálne jednu noc alebo viac než 24 hodín. Zahŕňa sa sem aj pobyt v posteľovom zdravotníckom zariadení v zahraničí a pobyt z dôvodov predpôrodných a popôrodných komplikácií. Čas strávený v pôrodnici v súvislosti s pôrodom sa neberie do úvahy. Do posteľových zdravotníckych zariadení sa zahŕňajú všetky typy nemocníc (všeobecných aj špecializovaných) a liečební okrem domu ošetrovateľskej starostlivosti, hospicov a kúpeľov.

Jednodňová hospitalizácia zahŕňa lekárske a zdravotnícke služby poskytované pacientovi, ktorý je formálne prijatý za účelom stanovenia diagnózy, liečenia alebo poskytovania iného typu zdravotnej starostlivosti so zámerom prepustiť ho v ten istý deň. Napríklad, pacient podstúpi malý chirurgický zákrok, po ktorom zostane na lôžku pár hodín na pozorovanie.

Ortodontista (čelustný ortopéd) je zubný špecialista, ktorý vykonáva diagnostiku, prevenciu a napravnú chyby rastu zubov a ústnej čeluste (napr. predpisáním zubného strojčeka).

Zubný hygienik je zdravotnícky pracovník, ktorý vykonáva kompletnú zubnú a ústnu starostlivosť (hygienu ústnej dutiny), poskytuje poradenstvo o ústnej hygiene, prezerá pacientove zuby a ďasná, vykonáva odstránenie zubného kameňa a zubného povlaku, robí snímky chrupu, a pod..

Kontakty so všeobecným (praktickým) lekárom zahŕňajú návštevy respondenta v ordinácii lekára, návštevy lekára u respondenta doma a telefonické konzultácie respondenta s lekárom za účelom poradenstva/konzultácie v súvislosti so zdravotným stavom samotného respondenta. Kontakt so zdravotnou sestrou, ktorá napr. podala pacientovi lekársky predpis na lieky, sa neberie do úvahy.

Kontakty s lekárom špecialistom, chirurgom zahŕňajú návštevy respondenta za účelom poradenstva/konzultácie v súvislosti so svojím zdravotným stavom u špecialistov ako ambulantný pacient vrátane návštevy pohotovosti, návštevy u lekárov priamo na pracovisku alebo škole respondenta. Nezapočítavajú sa kontakty počas hospitalizácie vrátane jednodňovej. Započítavajú sa aj konzultácie s lekárom špecialistom, chirurgom v zahraničí.

Lekár špecialista, chirurg je lekársky špecialista vrátane zubného a iného chirurga, ale nie praktického zubného lekára. Jeho úlohy sú: vykonávanie lekárskeho vyšetrenia a diagnostikovanie, predpisovanie liekov, poskytovanie liečby pre diagnostikované ochorenia, poruchy alebo úrazy, poskytovanie špecializovaných lekárskeho a chirurgického ošetrovania jednotlivých ochorení, porúch a úrazov, poradenstvo a používanie metód preventívnej medicíny. Špecialistami sú napr. ortopéd, internista, neurológ, kardiológ, gynekológ, chirurg, zubný chirurg, a pod.

Fyzioterapeut je odborný zdravotnícky pracovník, ktorý používa jednu alebo viaceré z nasledujúcich terapií za účelom zlepšenia alebo obnovenia motorických funkcií: cvičenie, masáž, elektroliečba, ultrazvuková terapia, liečba teplom, vodoliečba, balneoterapia, a pod.

Kinezioterapeut je zdravotnícky pracovník, ktorý lieči pohybom – kinezioterapiou. Ide o cvičenia a telesnú záťaž, ktoré sú najvhodnejším podnetom pre činnosť buniek, ktoré tvoria kosť. Používa sa najmä pri liečbe alebo prevencii osteoporózy (rednutia kostí).

Dietetik je špecialista na zdravú výživu, ktorý poskytuje pacientom odporúčania v stravovacích návykoch a odporúčaním špecifických diét pomáha v prevencii a liečbe špecifických ochorení.

Chiropraktik je špecialista, ktorý diagnostikuje a napráva najmä chyby pohybového aparátu pacienta, ktoré sú spôsobené prerušením s nervovým systémom.

Iný zdravotnícky pracovník: napr. terapeut naprávajúci dýchanie pacienta, ORL špecialista pre chyby sluchu, očný špecialista pre chyby zraku a videnia, odborník pre chyby rastu a pohyblivosti končatín, kĺbov, chrčtice a rôznych rastových anomálií, vrátane používania protéz, ortéz a iných pomôcok.

Homeopat je liečiteľ, ktorý podáva pacientovi malé dávky liečiv, ktoré vo vyšších dávkach spôsobujú u zdravého človeka príznaky, aké má liečená choroba. Takýmto spôsobom napomáha telu pacienta vytvoriť si protilátky proti liečenej chorobe.

Akupunkturista je liečiteľ, ktorý vpichuje kovové ihly do pokožky pacienta v miestach, ktoré reprezentujú rôzne orgány tela človeka.

Fytoterapeut/bylinkár je liečiteľ, ktorý používa na liečenie a uchovanie zdravia pacienta rastliny a extrakty z rastlín.

Iný liečiteľ alternatívnej medicíny: používa k liečeniu materiály a spôsoby, ktoré nie sú charakterizované ako liečivá alebo liečebné metódy tradičnej medicíny (napr. aromaterapeut, liečiteľ pomocou energie, hudby, hypnózy, umenia, čínskej liečebnej metódy a pod.). Do tejto skupiny sa nezahŕňa homeopat, akupunkturista alebo fytoterapeut.

Služby domácej starostlivosti poskytované zdravotnou sestrou alebo pôrodnou asistentkou: zahŕňajú zdravotnícke a nezdravotnícke služby vykonávané zdravotnou sestrou alebo pôrodnou asistentkou v prospech osoby, ktorá potrebuje osobnú starostlivosť z dôvodu fyzickej alebo psychickej choroby, zdravotného postihnutia alebo zníženej sebestačnosti spôsobenej vysokým vekom. Zdravotnícke služby: napr. dodatočná pomoc po pobyte v nemocnici, pomoc osobám s chronickým ochorením, ktoré potrebujú dlhodobú starostlivosť, domáca dialýza, poskytovanie inštrukcií rodičom o prenatálnej a postnatálnej starostlivosti (pred a po narodení dieťaťa), atď. Nezdravotnícke služby: napr. pomoc pri osobnej hygiene, jedení, obliekaní, kúpaní, atď. Služby sú poskytované osobe v jej vlastnom dome/domácnosti.

Pomoc pri domácich prácach alebo pomoc starším ľuďom: zahŕňa úlohy ako pomoc pri vykonávaní domácich prác (príprava jedla, upratovanie, pranie, žehlenie, dohľad nad užívaním liekov, starostlivosť o financie a administratívne úlohy, nakupovanie rôznych vecí, atď.). Tieto služby sú poskytované obcou alebo súkromnou organizáciou za tým účelom, aby respondent mohol naďalej žiť vo vlastnej domácnosti/obydlí.

Donáška stravy domov: služba, ktorej cieľom je doručiť jedlo osobám, ktoré si nemôžu ísť do obchodu kúpiť jedlo alebo majú problémy pripraviť si jedlo z dôvodu

fyzickej alebo psychickej choroby, zdravotného postihnutia alebo zníženej sebestačnosti spôsobenej vysokým vekom.

Prepravná služba: umožňuje osobám, ktoré sú pohybovo obmedzené len na ich obydlie kvôli zdravotnému postihnutiu a/alebo vysokému veku, cestovať za rôznym účelom, napr. návšteva lekára, nákupy, rekreačné aktivity, atď.

Iné služby domácej starostlivosti: zahŕňajú podporu v osobnom rozvoji osôb s fyzickým alebo psychickým zdravotným postihnutím a/alebo ktoré sú v sociálnej izolácii (za účelom prekonať bariéry v prístupe k zamestnaniu, vzdelaniu, možnosti trávenia voľného času). Patrí sem aj morálna a všeobecná podpora, podpora zo strany rodiny, pomoc pri tlmočení pre nepočujúce osoby a čítanie pre zrakovo postihnuté osoby.

Lekárom odporučené lieky sú lieky, ktoré nie sú na písomný predpis od lekára, ale ktoré lekár respondentovi odporučil (poradil) užívať. Nepatria sem lieky odporučené lekárnikom.

Index telesnej hmotnosti (BMI) – je hmotnosť v kilogramoch delená druhou mocninou výšky v metroch. Počíta sa len u dospelých osôb (od 18 rokov).

$$\text{BMI} = \text{váha (kg)} / \text{výška (m)}^2$$

BMI < 18,5 – podváha

18,5 ≤ BMI < 25 – normálna váha

25 ≤ BMI < 30 – nadváha

BMI ≥ 30 – obezita.

Intenzívna fyzická aktivita: aktivita vykonávaná súvisle minimálne 10 minút, v rôznych oblastiach (práca, doprava, voľný čas, práca v domácnosti, v záhrade), ktorá vyžaduje mimoriadne fyzické úsilie, a pri ktorej respondent dýchal oveľa rýchlejšie ako je normálne. Zahŕňa: dvíhanie/nosenie ťažkých bremien, ťažké stavebné práce, odpratávanie snehu, kopanie v záhrade, aerobic, behanie, rýchle bicyklovanie, rýchle plávanie, atď.

Stredne intenzívna aktivita: aktivita vykonávaná súvisle minimálne 10 minút, v rôznych oblastiach (práca, doprava, voľný čas, práca v domácnosti, v záhrade), ktorá vyžaduje miernu fyzickú námahu a pri ktorej respondent dýchal o niečo rýchlejšie ako je normálne. Zahŕňa: nosenie ľahkých predmetov, rekreačné bicyklovanie, umývanie okien, tenis, atď.

Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťažovanie tela zahŕňa situáciu, kedy je respondent vystavený situácii, kedy používa niektorú stranu (pohybového aparátu) svojho tela častejšie ako druhú, napr. pri obsluhu stroja, pásovej výrobe, vedení dopravných vozidiel, zdvíhaní a premiestňovaní ťažkých predmetov a pod.

Hašiš a marihuana sú dva druhy **kanabisu**.

Tvrde drogy sú kokaín, amfetamíny, heroín, LSD, extázu, halucinogénne huby, pervitín, opiáty, morfium alebo iné podobné látky.

METHODICAL NOTES

The data collection was based on subjective respondent's answers (self-reported answers), on self-assessment. The respondent answered the questions himself/herself without external influences.

Longstanding (or chronic) health problem means illness or health problem that should have lasted or are expected to last for 6 months or more. Temporary problems are not of interest. The main characteristics of a chronic condition are that it is permanent and may be expected to require a long period of supervision, observation or care. The following problems are included: seasonal or intermittent problems, even where they 'flare up' for less than six months, longstanding diseases that are or were kept under control with medication, for instance, a high blood pressure, consequences of injuries/accidents, consequences of congenital conditions, birth defects, etc. All longstanding health problems are included, not only those diagnosed by a doctor.

Road traffic accident: all accidents occurred in public roads, public or private car parks provided that the accident didn't happen in the course of work. The victim may be either on board of a means of transport (driver or passenger) or a pedestrian.

Accident at school: all accidents occurred on the premises of an educational institution (school, high-school, university, etc.), including those occurred during the physical activity/sport classes.

Home and leisure accident: all accidents which are not considered as road traffic accidents, accidents at work or school. A home or leisure accident occurs in a house (own house or other's), around the house (garage, garden, alley) or in a public place while performing leisure activities.

Leisure: time spent out of work and basic household activities; Examples of leisure activities: walking, jogging, playing a ball game, dancing, climbing a mountain, woodworking, engaging in hobbies, etc.

Ability to see newspaper print: capacity to see is tested by reading (seeing the letters in a newspaper), capacity to read is not tested due to other reasons e.g. illiteracy.

Walking aids includes: surgical footwear, walking sticks, zimmer frames, calipers, splints, crutches, prostheses. Holding someone's arm is considered as receiving assistance. In the case of a blind person with guide dog, this dog is not considered as a walking aid.

Flight of stairs is a set of stairs between 2 floors.

The term **denture** as an aid refers to a complete set of artificial teeth for either the upper or lower jaw.

Managing medication: this activity concerns only the fact that the person is able to take his/her medication and not the one of being able to go to the pharmacy in order to take the pills home.

Light housework: cooking, washing dishes, washing, ironing, child care.

Occasional heavy housework: walking with heavy shopping for more than 5 minutes, moving heavy furniture, spring cleaning, scrubbing floors with a scrubbing brush, cleaning windows, or other similar heavy housework.

Taking care of finances and everyday administrative tasks: paying bills, saving, arranging mail ...

Physical pain is an unpleasant sensation that can range from mild, localized discomfort to agony. Pain may be contained to a discrete area, as in an injury, or it can be more diffuse. Headaches, toothaches, throat-aches, migraines, etc. are included.

Physical discomfort means physical distress caused by disease or injury; physical unpleasantness.

Hospitalised patient - in-patient is a patient who is formally admitted (or 'hospitalised') to an institution for treatment and/or care and stays for a minimum of one night or more than 24 hours in the hospital or other institution providing in-patient care. Hospitalisation abroad and hospitalisation for reasons related to antenatal and postnatal complications is included. The time spent in hospital for giving birth is not included. The bed health care facilities cover all types of hospitals (general and specialised) and institutes for treatment except nursing care facility, hospices and spas.

Day case: day care comprises medical and paramedical services delivered to patients that are formally admitted for making a diagnosis, treatment or other types of health care with the intention of discharging the patient on the same day. For example, a patient visits a hospital to receive a surgery, and after that he stays there for a few hours for monitoring.

Orthodontist: dental specialist, who diagnoses, prevents and corrects irregularities of the teeth and jaw problems (for example, correcting misaligned teeth through the use of braces).

Dental hygienist: is a health care professional, who does complex dental and oral care (hygiene of oral cavity), provides consultancy on oral hygiene, examines patients' teeth and gums, removes tartar and dental plaque, makes X-rays of teeth and the like.

Consultation with general practitioner covers visits to your doctor's practice, home visits and consultations by telephone in order to discuss patient's health state. Contacts with a nurse on behalf of the general practitioner, for instance for receiving a receipt is not considered.

Consultations with medical or surgical specialists includes visits in order to discuss patient's health state to medical specialist as outpatient or emergency departments, visits to doctors at the workplace or school. Contact while in hospital as an in-patient or day-patient are excluded. Visits to a specialist in foreign countries are included.

Medical or surgical specialists: refers to physicians that are medical specialists, including dental and other surgeons, but not general dentists. Their tasks include: conducting medical examination and making diagnosis, prescribing medication and giving treatment for diagnosed illnesses, disorders or injuries, giving specialized medical or surgical treatment for particular types of illnesses, disorders or injuries, giving advice on and applying preventive medicine methods and treatments. Medical or surgical specialists are for instance: orthopaedist, internist, cardiologist, gynaecologist, surgeon, dental surgeon and the like.

Physiotherapist is a health care professional who applies one or more of the following therapies for the improvement or restoration of motor functions: movement therapy, massage therapy, electrotherapy, ultra-sound therapy, thermotherapy, hydrotherapy, balneotherapy and the like.

Kinesiotherapist is a health care professional, who treats by kinesiotherapy. It covers exercises that are the most suitable stimulus for activity of cell composing a bone. This therapy is used in treatment or prevention of osteoporosis.

Dietician is an expert in food and nutrition who makes recommendations concerning the eating habits and by recommending specific diets/changes helps in preventing and treating specific illnesses.

Chiropractor is a health care professional who diagnoses and treats anomalies of the body believed to be caused by interference with the nervous system.

Other paramedics: respiratory therapist (respiratory care practitioner), audiologist, orthoptist (therapist for eye disorders), specialists for a foot anomaly, the medical care of the foot, ankle, and lower leg, braces and splints (orthoses), artificial limbs (prostheses), etc.

Homeopath: practitioner who for curing purposes gives very small doses of substances which in a higher or more concentrated doses would provoke the same or similar symptoms of illness to a healthy person. The homeopath selects the doses of substances according to a total picture of the patient, including not only symptoms but lifestyle, emotional and mental states, and other factors.

Acupuncturist: practitioner who treats diseases by inserting thin metallic needles in the skin, at specific points corresponding to the different body organs.

Phytotherapist/herbalist: practitioner who uses plant materials and extracts in order to treat an illness and promote health.

Other alternative medicine practitioner: other practitioner that uses medical and health care practices and products that are not considered to be part of the traditional medicine excluding the homeopath, acupuncturist and phytotherapist/herbalist (for examples: aromatherapist, energy healer, music therapist, hypnotherapist, art therapist, Chinese medicine practitioner, etc.).

Home care services provided by a nurse or midwife: medical and non-medical services performed by nurses or midwives for the benefit of persons in need for personal care because of physical or mental illness or disability or because of impairment due to old age. Examples of medical services: extra assistance after a stay in the hospital, assistance to persons with chronic illnesses who need help caring for themselves for a long period, home dialysis, provision of antenatal and post-natal care instructions to parents, etc.. Examples of non-medical services: assistance for personal hygiene, eating, dressing, bathing, etc. The services are provided at the person in need in his own house.

Home help for the housework or for elderly people: these services include tasks such as assistance in performing domestic chores (preparing meals, housecleaning, doing laundry, ironing, medication reminder, taking care of finances and administrative tasks, shopping for different items, etc.). These services are offered by the municipality or private organisations in order to allow to the person in need to continue living in his own house.

"Meals on wheels": care service aiming at delivering a meal to persons who cannot go out to shop for food or have difficulty in preparing meals for themselves because of physical or mental illness or disability or because of impairment due to old age.

Transport service: door-to-door and sometimes specially adapted service who allows to the ones who are confined to their own houses because of a disability and/or old age to travel for different purposes, such as to medical appointments, to shop, for recreational activities, etc.

Other home care services include support in the personal development to persons with a physical or mental disability and/or who are in a social isolation (in order to overcome the barriers in accessing employment, education and leisure

opportunities). Also moral support, general and family support is included. Help with interpreting for the deaf and reading for the blind.

Recommended medicines by a doctor: medicines which were not written on a prescription by a doctor but whose use is advised by the doctor who the respondent had visited. Medicines taken following the recommendation of a pharmacist should not be considered as medicines recommended by a doctor.

Body mass index (BMI) - is defined as the individual's body weight in kilograms divided by the square of his or her height in meters. It is calculated for adults only (18 years old and older).

$$\text{BMI} = \text{weight (kg)} / \text{height (m)}^2$$

BMI < 18.5 – underweight

18.5 ≤ BMI < 25 – normal weight

25 ≤ BMI < 30 – overweight

BMI ≥ 30 – obesity.

Vigorous physical activities: activities done for at least 10 minutes at a time, in different domains (work, transportation, leisure, work in household, in garden), that take hard physical effort and make the person to breathe much harder than normal. It includes heavy lifting, heavy construction, shovelling snow, digging in the garden, aerobics, running, fast bicycling, fast swimming, etc.

Moderate physical activities: activities done for at least 10 minutes at a time, in different domains (work, transportation, leisure, work in household, in garden), that take moderate physical effort and make the person to breath somewhat harder than normal. It includes carrying light loads, recreational bicycling, washing windows, tennis, etc.

Hashish and marijuana are the 2 kinds of **cannabis**.

The **hard drugs** are cocaine, amphetamines, heroin, LSD, ecstasy, hallucinogenic mushrooms, pervitin, opiates, morphine or other similar substances.